



#### บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์ได้มาจากแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 348 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 77 คน ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 271 คน เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลเป็น 5 ตอน โดยเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย จำนวน 19 ตาราง ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสภาพของผู้บริหารและข้อมูลสภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล (ตารางที่ 2 - 5)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะ การส่งเสริมการสนับสนุน การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้อมูลของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนแยกเป็นการวางแผนด้านศิลปะ ด้านเนื้อหากิจกรรมศิลปะ ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ ด้านการวัดและประเมินผลศิลปะ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะ แยกเป็นด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านตัวนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ ด้านสภาพห้องเรียนโดยทั่วไป สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ



ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร และข้อมูลสถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล (ตารางที่ 2-5)

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะ และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน แยกเป็น การวางแผนกิจกรรมศิลปะ เนื้อหากิจกรรมศิลปะ การจัดกิจกรรมศิลปะ การวัดและประเมินผลศิลปะ

การเสนอข้อมูลในตอนที่ 2 นี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เสนอข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารโรงเรียน และส่วนที่ 2 เสนอข้อมูลที่ได้จากครูผู้สอนชั้นอนุบาลดังรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 6)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

2.1 การวางแผนด้านกิจกรรมศิลปะ (ตารางที่ 7)

2.2 ด้านเนื้อหากิจกรรมศิลปะ (ตารางที่ 8)

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ (ตารางที่ 9)

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลศิลปะ (ตารางที่ 10)

ตอนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียนการสอน (ตารางที่ 11)

2. ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ (ตารางที่ 12)
3. ปัญหาด้านบุคลากร (ตารางที่ 13)
4. ปัญหาด้านตัวนักเรียน (ตารางที่ 14)

#### ตอนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การเสนอข้อมูลตอนที่ 4 นี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เสนอข้อมูลด้านความคิดเห็น และความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา (ตารางที่ 15) ส่วนที่ 2 คือ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา

#### ตอนที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตโรงเรียนอนุบาลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ ด้านสภาพห้องเรียนโดยทั่วไป สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ การวัดและประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 5 โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ด้านสภาพห้องเรียนโดยทั่วไป (ตารางที่ 16) สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะ (ตารางที่ 17) การวัดและประเมินผล (ตารางที่ 18)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจําแนกตามสถานภาพเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง  
ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

| สถานภาพของผู้บริหาร |  | จำนวน<br>N=77 | ร้อยละ |
|---------------------|--|---------------|--------|
| เพศ                 |  |               |        |
| ชาย                 |  | 11            | 14.29  |
| หญิง                |  | 66            | 85.71  |
| อายุ                |  |               |        |
| ต่ำกว่า 26 ปี       |  | 0             | 0.00   |
| 26 - 30 ปี          |  | 1             | 1.30   |
| 31 - 35 ปี          |  | 3             | 3.39   |
| 36 - 40 ปี          |  | 7             | 9.09   |
| 41 - 45 ปี          |  | 17            | 22.08  |
| 46 - 50 ปี          |  | 18            | 23.38  |
| 51 - 55 ปี          |  | 18            | 23.38  |
| 56 ปี ขึ้นไป        |  | 13            | 16.88  |
| ตำแหน่งปัจจุบัน     |  |               |        |
| ครูใหญ่             |  | 8             | 10.39  |
| อาจารย์ใหญ่         |  | 6             | 7.79   |
| ผู้อำนวยการ         |  | 49            | 63.64  |
| รักษาราชการแทน      |  | 14            | 18.18  |



ตารางที่ 2 (ต่อ)

| สถานภาพของผู้บริหาร            | จำนวน<br>N=77 | ร้อยละ |
|--------------------------------|---------------|--------|
| วุฒิการศึกษา                   |               |        |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี               | 1             | 1.30   |
| ปริญญาตรี                      | 67            | 87.01  |
| ปริญญาโท                       | 8             | 10.39  |
| ปริญญาเอก                      | 1             | 1.30   |
| ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน |               |        |
| ต่ำกว่า 1 ปี                   | 4             | 5.19   |
| 1 - 5 ปี                       | 26            | 33.77  |
| 6 - 10 ปี                      | 16            | 20.78  |
| 11 - 15 ปี                     | 10            | 12.99  |
| 16 - 20 ปี                     | 6             | 7.79   |
| 21 ปีขึ้นไป                    | 15            | 19.48  |

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ซึ่งปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ มีเพศหญิง ร้อยละ 85.71 เพศชายร้อยละ 14.20

อายุของผู้บริหารโรงเรียนมีอายุระหว่าง 51 - 55 ปี และอายุ 46 - 50 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 23.38 รองลงมาคือ อายุ 41 - 45 ปี ร้อยละ 22.08 อายุ 56 ปีขึ้นไปร้อยละ 16.88 และอายุ 36 - 40 ปี ร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมากที่สุด คือ ร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ รักษาราชการแทน ร้อยละ 18.18 และตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 7.79 ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 87.01 และปริญญาโท ร้อยละ 10.39 ตามลำดับ

ผู้บริหารดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเป็นเวลา 1 - 5 ปี มากที่สุด ร้อยละ 33.77 รองลงมาคือ 8 - 10 ปี ร้อยละ 20.78 และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไปร้อยละ 19.48 ตามลำดับ



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล ประสบการณ์ทางด้านศิลปะ ความสามารถทางด้านศิลปะ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และขนาดของโรงเรียน

| สถานภาพของผู้บริหาร                                                  | จำนวน  | ร้อยละ |
|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                      | N = 77 |        |
| ประสบการณ์การสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล                                  |        |        |
| ต่ำกว่า 1 ปี                                                         | 13     | 16.88  |
| 1 - 3 ปี                                                             | 15     | 19.48  |
| 4 - 6 ปี                                                             | 12     | 15.58  |
| 7 - 9 ปี                                                             | 8      | 10.39  |
| 10 - 12 ปี                                                           | 10     | 12.99  |
| 13 ปีขึ้นไป                                                          | 19     | 24.68  |
| ประสบการณ์ทางการเรียนด้านศิลปะ                                       |        |        |
| เคยเรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท                                        | 8      | 10.39  |
| เคยเข้ารับการอบรมทางด้านศิลปะ                                        | 37     | 48.05  |
| ไม่มีประสบการณ์                                                      | 32     | 41.56  |
| เคยเข้ารับการอบรม/ สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา |        |        |
| ไม่เคย                                                               | 39     | 50.65  |
| เคย                                                                  | 38     | 49.35  |
| เรื่องเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา                                       |        |        |
| กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ                                           | 18     | 47.37  |
| ศิลปะ กับการสอนอนุบาล                                                | 11     | 28.95  |
| การสอนศิลปะ สำหรับเด็กอนุบาล                                         | 9      | 23.68  |

## ตารางที่ 3 (ต่อ)

| สถานภาพของผู้บริหาร                                                                                                                                      | จำนวน<br>N = 77 | ร้อยละ         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|
| เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงาน                                                                                                                      |                 |                |
| สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ<br>อื่น ๆ เช่น วิทยาลัยครู สมาคมอนุบาลศึกษาแห่ง<br>ประเทศไทย สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานา<br>ชาติ (สาขาประเทศไทย) | 21<br>17        | 55.26<br>44.74 |
| ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา                                                                                                                              |                 |                |
| 1 - 2 วัน                                                                                                                                                | 6               | 15.79          |
| 3 - 5 วัน                                                                                                                                                | 21              | 55.26          |
| 6 วัน ขึ้นไป                                                                                                                                             | 11              | 28.95          |
| ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่                                                                                                                            |                 |                |
| ขนาดเล็กที่สุด (น้อยกว่า 120 คน)                                                                                                                         | 0               | 0.00           |
| ขนาดเล็ก (121 - 359 คน)                                                                                                                                  | 5               | 6.49           |
| ขนาดกลาง (360 - 719 คน)                                                                                                                                  | 1               | 1.30           |
| ขนาดใหญ่ (720 - 1,079)                                                                                                                                   | 9               | 11.69          |
| ขนาดใหญ่ที่สุด (1,080 คนขึ้นไป)                                                                                                                          | 62              | 80.52          |

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 24.68 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล 13 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ ร้อยละ 19.48 มีจำนวนประสบการณ์การสอนเด็กระดับชั้นอนุบาล 1 - 3 ปี และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 10.39 มีประสบการณ์ทางการเรียนการสอนด้านศิลปะ 7 - 9 ปี



ประสบการณ์ทางการเรียนด้านศิลปะ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 48.05 เคยเข้ารับการอบรมทางด้านศิลปะ รองลงมาคือ ร้อยละ 41.56 ไม่มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะเลย

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับจัดกิจกรรมศิลปะ หรือวิธีการสอนศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 50.65 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาและมีจำนวน ร้อยละ 49.35 ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา สำหรับผู้บริหารที่เคยเข้ารับการอบรม หรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 47.37 ได้เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ และร้อยละ 28.95 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องศิลปะ กับการสอนอนุบาลมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 23.68 ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องการสอนศิลปะสำหรับเด็ก

ส่วนหน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนานั้น พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 55.26 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนอกนั้น ร้อยละ 44.74 เข้าอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยครู สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ (สาขาประเทศไทย)

สำหรับระยะเวลาที่จัดอบรมหรือสัมมนานั้น พบว่า ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 55.26 ใช้เวลาระหว่าง 3-5 วัน รองลงมาคือร้อยละ 28.95 ใช้เวลาระหว่าง 6 วันขึ้นไป และน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 15.79 ใช้เวลา 1-2 วัน

ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 80.52 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สุด (1,080 คนขึ้นไป) รองลงมาคือร้อยละ 11.69 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ (720-1,079 คน) รองลงมาคือร้อยละ 6.49 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก (121-359 คน) และจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.30 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง (360-719 คน)

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนอนุบาลจำแนกตามสถานภาพ เกี่ยวกับ เพศ อายุ  
หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล วุฒิทางการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

| สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล                               | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------|-------|--------|
|                                                             | N=271 |        |
| <b>เพศ</b>                                                  |       |        |
| ชาย                                                         | 1     | 0.37   |
| หญิง                                                        | 270   | 99.63  |
| <b>อายุ</b>                                                 |       |        |
| ต่ำกว่า 26 ปี                                               | 1     | 0.37   |
| 26-30 ปี                                                    | 15    | 5.54   |
| 31-35 ปี                                                    | 107   | 39.48  |
| 36-40 ปี                                                    | 78    | 28.78  |
| 41-45 ปี                                                    | 40    | 14.76  |
| 46-50 ปี                                                    | 16    | 5.90   |
| 51-55 ปี                                                    | 14    | 5.17   |
| 56 ปีขึ้นไป                                                 | 0     | 0.00   |
| <b>หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)</b> |       |        |
| ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1                                   | 126   | 45.16  |
| ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2                                   | 128   | 45.88  |
| ครูพิเศษ                                                    | 25    | 8.96   |
| <b>หากเป็นครูพิเศษ รับผิดชอบกิจกรรม</b>                     |       |        |
| กิจกรรมศิลปะ                                                | 15    | 60.00  |
| กิจกรรมดนตรี                                                | 3     | 12.00  |
| กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะ                        | 7     | 28.00  |



ตารางที่ 4 (ต่อ)

| สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล       | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|-------------------------------------|----------------|--------|
| วุฒิทางการศึกษา                     |                |        |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี                    | 49             | 18.00  |
| วิชาเอกอนุบาลศึกษา                  | 31             | 11.44  |
| ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาล                 | 18             | 6.64   |
| ปริญญาตรี                           | 187            | 69.00  |
| วิชาเอกอนุบาลศึกษา                  | 133            | 49.08  |
| ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา            | 54             | 19.93  |
| ปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย         | 29             | 10.70  |
| ปริญญาโท สาขาอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา |                |        |
| การศึกษาพิเศษ พลศึกษา               | 6              | 2.30   |
| ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน      |                |        |
| ต่ำกว่า 1 ปี                        | 5              | 1.85   |
| 1-5 ปี                              | 12             | 4.43   |
| 6-10 ปี                             | 60             | 22.14  |
| 11-15 ปี                            | 95             | 35.06  |
| 16-20 ปี                            | 63             | 23.25  |
| 21 ปีขึ้นไป                         | 36             | 13.28  |

จากตารางที่ 4 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 99.63 ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาเป็นเพศชายเพียงคนเดียว ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.48 มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี รองลงมาคือร้อยละ 28.78 อายุระหว่าง 36 - 40 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.37 มีอายุต่ำกว่า 26 ปี



หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล พบว่าครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 45.88 เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 รองลงมาคือร้อยละ 45.16 เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 และน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.96 เป็นครูพิเศษโดยรับผิดชอบกิจกรรมศิลปะคิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายและจังหวะร้อยละ 28.00 และกิจกรรมดนตรีคิดเป็นร้อยละ 12.00

วุฒิทางการศึกษา พบว่าครูผู้สอนส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 49.08 มีวุฒิปริญญาตรี(วิชาเอกอนุบาลศึกษา) รองลงมาคือร้อยละ 19.93 มีวุฒิปริญญาโทสาขาอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 35.06 มีการดำรงตำแหน่งระยะเวลาที่ทำงาน 11 - 15 ปีมากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ 23.25 ที่ทำงานมีระยะเวลา 16 - 20 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 มีระยะเวลาที่ทำงานต่ำกว่า 1 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพเกี่ยวกับ  
 ประสบการณ์ในการสอนแต่ละระดับชั้นอนุบาล ประสบการณ์ทางด้านศิลปะ ความ  
 สามารถทางด้านศิลปะ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาและจำนวนนักเรียนใน  
 ชั้นที่สอน

| สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล                                                                     | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| ประสบการณ์ในการสอนระดับชั้นอนุบาลศึกษา                                                            |                |        |
| 1-3 ปี                                                                                            | 30             | 11.07  |
| 4-6 ปี                                                                                            | 50             | 18.45  |
| 7-9 ปี                                                                                            | 53             | 19.56  |
| 10-12 ปี                                                                                          | 50             | 18.45  |
| 13 ปีขึ้นไป                                                                                       | 88             | 32.47  |
| ประสบการณ์ทางด้านศิลปะ                                                                            |                |        |
| เคยเรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท                                                                     | 51             | 18.82  |
| เคยเข้ารับการอบรมทางด้านศิลปะ                                                                     | 115            | 42.44  |
| ไม่มีประสบการณ์                                                                                   | 76             | 28.04  |
| อื่น ๆ เช่น เรียนในโรงเรียนสอนศิลปะ<br>มีความสามารถทางศิลปะ ชอบงานด้าน<br>ศิลปะ และศึกษาด้วยตนเอง | 29             | 10.70  |
| ความสามารถทางด้านศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                                                    |                |        |
| การวาดภาพระบายสี                                                                                  | 178            | 65.68  |
| การทดสอบเกี่ยวกับสี                                                                               | 107            | 39.48  |
| การพิมพ์ด้วยวัสดุต่าง ๆ                                                                           | 178            | 65.68  |
| การปั้น                                                                                           | 142            | 52.40  |
| การฉีก ตัด ปะ                                                                                     | 210            | 79.49  |

## ตารางที่ 5 (ต่อ)

| สถานภาพของครูผู้สอนชั้นอนุบาล                                                             | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| การพับ ผ้า กระดาษ                                                                         | 188            | 69.37  |
| การประดิษฐ์                                                                               | 172            | 63.47  |
| อื่น ๆ เช่น สร้างงานจากเศษผ้า เศษไม้<br>และงานประดิษฐ์ง่ายๆ ๆ                             | 25             | 9.23   |
| เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม<br>ศิลปะหรือวิธีสอนศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา |                |        |
| ไม่เคย                                                                                    | 156            | 57.56  |
| เคย                                                                                       | 115            | 42.44  |
| ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา / ครั้ง                                                       |                |        |
| 1-2 วัน                                                                                   | 28             | 24.35  |
| 3-4 วัน                                                                                   | 15             | 13.04  |
| 5-6 วัน                                                                                   | 20             | 17.39  |
| 7-8 วัน                                                                                   | 11             | 9.57   |
| 9 วันขึ้นไป                                                                               | 41             | 35.65  |
| จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่ปฏิบัติงาน                                                     |                |        |
| 20-25 คน                                                                                  | 14             | 5.17   |
| 26-30 คน                                                                                  | 22             | 8.12   |
| 31-35 คน                                                                                  | 64             | 23.63  |
| 36-40 คน                                                                                  | 120            | 44.28  |
| มากกว่า 40 คน                                                                             | 47             | 17.34  |
| อื่น ๆ เช่น สอนทุกห้องจำนวนเด็ก 40 คน / ห้อง<br>โดยหมุนเวียนมาเรียนที่ละห้อง              | 4              | 1.48   |





จากตารางที่ 5 แสดงว่า ครูผู้สอนชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 32.47 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับชั้นอนุบาลศึกษา 13 ปีขึ้นไป รองลงมา คือ ร้อยละ 19.56 มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 7 - 9 ปี และน้อยที่สุด คือร้อยละ 11.07 ที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1 - 3 ปี

ประสบการณ์ทางด้านศิลปะ พบว่า ครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 42.44 เคยเข้ารับการอบรมทางด้านศิลปะ รองลงมาคือ ร้อยละ 28.04 ไม่มีประสบการณ์ทางด้านศิลปะ น้อยที่สุดคือร้อยละ 10.70 เคยเรียนในโรงเรียนสอนศิลปะ มีความสามารถทางศิลปะ ชอบงานด้านศิลปะและศึกษาด้วยตนเอง

ความสามารถทางด้านศิลปะ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 79.49 มีความสามารถทางการตัด ตัด ปะ รองลงมาคือ ร้อยละ 69.37 มีความสามารถในการตัดงานกระดาษ งานประดิษฐ์ดอกไม้จากกระดาษและผ้า

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะ หรือวิธีสอนศิลปะชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากว่าครึ่ง คือ ร้อยละ 57.56 ไม่เคยรับการอบรมหรือสัมมนา และมีส่วนน้อย คือ ร้อยละ 42.44 ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ส่วนครูผู้สอนที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนานั้น คิดเป็นร้อยละ 35.65 ใช้เวลา 9 วันขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 9.57 ใช้เวลา 7 - 8 วัน

จำนวนนักเรียนที่สอนในชั้นเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 44.28 รับผิดชอบนักเรียนในชั้นระหว่าง 36 - 40 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 23.63 รับผิดชอบนักเรียนในชั้นระหว่าง 31 - 35 คน และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.48 สอนทุกห้อง จำนวนเด็ก 40 คน/ห้อง โดยหมุนเวียนมาเรียนที่ละห้อง



## ตอนที่ 2

ข้อมูลด้านเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะ และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 6 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเป้าหมายและนโยบายในการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

| เป้าหมายของผู้บริหาร | จำนวน  | ร้อยละ |
|----------------------|--------|--------|
|                      | N = 77 |        |

เป้าหมายพิเศษในการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับนักเรียนอนุบาล (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

|                                                                                                         |    |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------|
| มุ่งให้นักเรียนแสดงความคิดและความรู้สึกรของตนเองโดยเสรีในการเขียนภาพจากประสบการณ์ที่บ้านหรือทางโรงเรียน | 70 | 90.91 |
| มุ่งให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะอย่างอิสระ                                                                 | 71 | 92.21 |
| มุ่งให้นักเรียนมีความรู้เรื่องทฤษฎีสี ลักษณะของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ทำกิจกรรมศิลปะ            | 41 | 53.25 |
| มุ่งให้นักเรียนพิมพ์ภาพจากวัสดุตามใจชอบ                                                                 | 59 | 76.62 |
| มุ่งให้นักเรียนปั้นดินหรือวัสดุอื่น ๆ ให้มีลักษณะรูปร่างตามต้องการ                                      | 59 | 76.62 |
| มุ่งให้นักเรียนเรียนงานตัด งานฉีก งานปะกระดาษหรือวัสดุอื่น ๆ เป็นรูปร่าง ๆ                              | 69 | 89.81 |
| มุ่งให้นักเรียนได้คิดค้นวิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ                                     | 49 | 63.14 |



## ตารางที่ 6 (ต่อ)

| เป้าหมายหมายของผูบริหาร                                                                                                                                                                                              | จำนวน  | ร้อยละ |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                                                                                                                                                                      | N = 77 |        |
| มุ่งให้นักเรียนได้เรียนกิจกรรมศิลปะ ตามความสามารถ<br>และความสนใจ                                                                                                                                                     | 64     | 83.12  |
| อื่น ๆ เช่น เรียนรู้ศิลปะอย่างสนุกสนาน เกิดความ<br>เกิดความซาบซึ้งในศิลปะ เกิดเจตคติที่ดีต่อศิลปะ<br>และกล้าแสดงออก                                                                                                  | 5      | 6.49   |
| การปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลพุทธศักราช<br>2530 ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการ<br>ประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้อง<br>กันในการจัดกิจกรรมศิลปะ                                                 |        |        |
| ปรับ                                                                                                                                                                                                                 | 32     | 41.56  |
| ไม่ปรับ                                                                                                                                                                                                              | 45     | 58.44  |
| ในการปรับแผนการจัดประสบการณ์ได้ปรับด้านต่าง ๆ คือ                                                                                                                                                                    |        |        |
| ด้านจุดมุ่งหมาย เช่นส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก<br>ทางศิลปะ มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพทางด้าน<br>การรับรู้ ความคิด และความรู้สึก มุ่งส่งเสริม<br>ความมีสุนทรียภาพ ความประณีต การทำงานและ<br>ความร่วมมือ                  | 16     | 50.00  |
| ด้านเนื้อหา เช่น ให้นักเรียนเรียนรู้ด้านรูปทรง<br>การใช้สี การจัดภาพ จินตนาการ สอดแทรก<br>เสริมกิจกรรมทางศิลปะให้มากขึ้นเน้นการใช้<br>วัสดุที่หาง่าย ประหยัดและทำเองได้ ปรับปรุง<br>หน่วยการสอนและคิดค้นกิจกรรมศิลปะ | 20     | 62.50  |

## ตารางที่ 6 (ต่อ)

| เป้าหมายของ <sup>๒</sup> ผู้บริหาร <sub>๑</sub>                                                                                                                                                                                      | จำนวน<br>N = 77 | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
| ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมศิลปะ เช่นฝึกให้<br>เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สร้างรูปแบบของ<br>ความคิดหรือสัญลักษณ์กล้าแสดงออก พัฒนา<br>รสนิยมทางศิลปะสะสม ความสามารถในการ<br>ทำงานและสร้างเสริมลักษณะนิสัย                                 | 24              | 75.00  |
| ด้านการวัดและประเมินผล เช่นใช้การสังเกตผลงาน<br>บันทึกผลงานศิลปะแต่ละครั้ง การแสดงออก<br>ความประณีตในการทำงาน การทำงานร่วมกัน<br>และการทดลองปฏิบัติจริงของนักเรียน                                                                   | 17              | 53.13  |
| ด้านอื่น ๆ เช่นเปิดโอกาสไปชมการแสดงภาพเขียน<br>การประดิษฐ์ของของเด็กวัยต่าง ๆ ศึกษานอก<br>สถานที่ ศึกษาการพับผ้า กระดาษ ใบตอง<br>การสานด้วยวัสดุต่าง ๆ และการแสดง<br>ความสามารถเดี่ยวหรือกลุ่ม                                       | 3               | 9.38   |
| สาเหตุที่ไม่ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลเพราะ<br>ไม่ได้จัดกิจกรรมศิลปะ เป็นรายวิชา แผนการจัด<br>ประสบการณ์ชั้นอนุบาลจัดได้เหมาะสมทั้งเนื้อหา<br>และเวลา ครูอนุบาลไม่เคยได้รับการอบรม<br>เกี่ยวกับศิลปะ วิชาบุคลากรและสถานที่ | 45              | 58.44  |
| การดำเนินงานเพื่อให้เด็กนักเรียนอนุบาลมีเจตคติที่ดีต่อ<br>การเรียนกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)<br>ยอมให้เด็กได้ทำกิจกรรมศิลปะในเวลาครบตาม                                                                                    |                 |        |



## ตารางที่ 6 (ต่อ)

| เป้าหมายของผู้บริหาร<br>๒<br>๓                                                                                                                                                                                                              | จำนวน<br>N = 77 | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
| แผนของ สปช.                                                                                                                                                                                                                                 | 58              | 75.32  |
| สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มที่                                                                                                                                                                                                        | 71              | 92.21  |
| ยอมให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ทำงานกิจกรรม<br>ศิลปะทั้งในและนอกเวลาเรียน                                                                                                                                                                  | 42              | 54.55  |
| กำกับติดตามให้ครูนำผลงานของเด็กแสดงบนป้ายนิเทศ<br>อย่างทั่วถึง                                                                                                                                                                              | 63              | 81.82  |
| อื่น ๆ เช่น เพิ่มทุนประสบการณ์และความคิดเกี่ยวกับ<br>สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เป็นแบบหรือหาแบบอย่าง<br>ที่ดีด้านการค้นคว้าหาความรู้ สนับสนุนการสร้าง<br>งานตามวิถีทางของเด็ก และไม่ตำหนิการทำงาน<br>ที่ผิดพลาดหรือนำไปเปรียบเทียบกับงานของคนอื่น | 8               | 10.39  |
| การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับ<br>นักเรียนอนุบาล (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)<br>ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม<br>ศิลปะของเด็กอนุบาล                                                                         | 67              | 87.01  |
| เข้าสังเกตการทำงานกิจกรรมศิลปะและแนะนำการ<br>จัดกิจกรรมศิลปะแก่เด็กในชั้นเรียน                                                                                                                                                              | 49              | 63.64  |
| ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาในการจัด<br>กิจกรรมศิลปะและติดตามผลการแก้ปัญหา                                                                                                                                                           | 58              | 75.32  |
| แนะนำการทำผลงานศิลปะจากเศษวัสดุในท้องถิ่น<br>อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม<br>ศิลปะ                                                                                                                                                 | 54              | 70.13  |

## ตารางที่ 6 (ต่อ)

| เป้าหมายของผู้บริหาร                                                                                                                                              | จำนวน  | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                                                                                                                   | N = 77 |        |
| ให้กำลังใจแก่ครูเมื่อประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมศิลปะ                                                                                                               | 60     | 77.92  |
| อื่น ๆ เช่น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยเหลือครูที่มีปัญหาจัดหาตำราหนังสือที่เกี่ยวกับการสอน เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายส่งเสริมการดูงาน ทัศนศึกษา และชมนิทรรศการ | 4      | 5.19   |
| นโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูมาสอนกิจกรรมศิลปะ โดยเฉพาะ                                                                                                             |        |        |
| มี                                                                                                                                                                | 44     | 57.14  |
| ไม่มี                                                                                                                                                             | 33     | 42.86  |
| การคัดเลือกครูมาสอนกิจกรรมศิลปะ มีเกณฑ์ดังนี้                                                                                                                     |        |        |
| ครูต้องมีความรอบรู้งานศิลปะทุกด้าน                                                                                                                                | 28     | 63.64  |
| ครูต้องผ่านการอบรมกิจกรรมศิลปะศึกษาสำหรับ                                                                                                                         |        |        |
| เด็กอนุบาล                                                                                                                                                        | 38     | 86.36  |
| ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานศิลปะ                                                                                                               | 43     | 97.73  |
| ครูต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานศิลปะได้                                                                                                                             | 38     | 86.36  |
| ครูต้องมีจิตวิทยาในการสอนศิลปะ                                                                                                                                    | 42     | 95.45  |
| อื่น ๆ เช่น ครูต้องมีบุคลิกลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความกระตือรือร้นหาความรู้ตลอดเวลา                                                                      | 3      | 6.83   |
| ถ้าไม่มีการคัดเลือกครูศิลปะโดยเฉพาะเนื่องจากสาเหตุ                                                                                                                |        |        |
| จำนวนครูไม่เพียงพอ                                                                                                                                                | 6      | 18.18  |





## ตารางที่ 6 (ต่อ)

| เป้าหมายของผู้บริหาร                                               | จำนวน<br>N = 77 | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
| ไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะศิลปะ                                  | 16              | 18.18  |
| ครูอนุบาลสอนศิลปะได้อยู่แล้วถ้ามีคู่มือหรือแผน<br>การจัดประสบการณ์ | 8               | 24.24  |
| ไม่มีงบประมาณ                                                      | 2               | 6.06   |
| ไม่สามารถคัดเลือกครูได้ต้นสังกัดเป็นผู้จัดหาครูให้                 | 3               | 9.09   |
| ไม่มีสถานที่เช่น ห้องศิลปะ                                         | 1               | 3.03   |
| กำลังส่งครูเข้ารับการอบรมศิลปะ                                     | 1               | 3.03   |
| ไม่ใช้นโยบายสำคัญ                                                  | 1               | 3.03   |

จากตารางที่ 6 แสดงว่าเป้าหมายพิเศษในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียน อนุบาลพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 92.21 มีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้นักเรียนทำกิจกรรม ศิลปะอย่างอิสระรองลงมาคือร้อยละ 90.91 มุ่งให้นักเรียนแสดงความคิดและความรู้สึกของตน โดยเสรีในการเขียนภาพจากประสบการณ์ที่บ้านหรือทางโรงเรียน ส่วนผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.49 มีเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ศิลปะอย่างสนุกสนานเกิดความซาบซึ้งในศิลปะ เกิดเจตคติที่ดีต่อศิลปะ และกล้าแสดงออก

การปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล พุทธศักราช 2530 พบว่าผู้บริหารร้อยละ 58.44 ไม่ได้จัดแผนการจัดประสบการณ์และร้อยละ 41.56 ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ โดยผู้บริหารร้อยละ 75.00 ได้ปรับด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมศิลปะ รองลงมาคือร้อยละ 62.50 ได้ ปรับด้านเนื้อหา และน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.38 ได้ปรับด้านอื่น ๆ เช่น เปิดโอกาส ให้ได้ชมการแสดงภาพเขียน การประดิษฐ์สิ่งของเต็แก้วต่าง ๆ ศึกษานอกสถานที่ ศึกษา การพับผ้า กระดาษ ใบตอง การสานด้วยวัสดุต่าง ๆ และการแสดงความสามารถเดี่ยวหรือ



กลุ่ม ส่วนผู้บริหารร้อยละ 58.44 ที่ไม่ได้ปรับแผนการจัดประสบการณ์มีเหตุผล คือ ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะมีสาเหตุ คือ ไม่ได้จัดกิจกรรมศิลปะเป็นรายวิชา แผนการจัดประสบการณ์จัดได้คืออยู่แล้ว ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะ ขาดบุคลากรและสถานที่

การดำเนินงานเพื่อให้นักเรียนอนุบาลมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกิจกรรมศิลปะ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 92.21 ได้สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มที่ รองลงมา คือ ร้อยละ 81.82 กำกับติดตามให้ครูนำผลงานของเด็กแสดงบนป้ายนิเทศอย่างทั่วถึง และน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 10.39 จัดกิจกรรมส่งเสริมเพิ่มพูนประสบการณ์และความคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเป็นแบบหรือหาแบบอย่างที่ดีด้านการค้นคว้าหาความรู้สนับสนุนงาน การสร้างงานตามวิถีทางของเด็กและไม่ตำหนิการทำงานที่ผิดพลาดหรือนำไปเปรียบเทียบกับงานของคนอื่น

การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลปรากฏว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 87.01 ได้ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะรองลงมาคือร้อยละ 77.92 ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ครูเมื่อประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมศิลปะและน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 5.19 ส่งเสริมด้านอื่น ๆ เช่น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดหาตำราหนังสือที่เกี่ยวกับการสอน เชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยาย ส่งเสริมการดูงาน ทัศนศึกษา และจัดหรือชมนิทรรศการเพื่อช่วยเหลือครูศิลปะที่มีปัญหา

นโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูมาสอนกิจกรรมศิลปะโดยเฉพาะ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 มีนโยบายพิเศษ และร้อยละ 42.86 ไม่มีนโยบายพิเศษ โดยผู้บริหารที่มีนโยบายพิเศษนั้นส่วนใหญ่ได้กำหนดเกณฑ์ คือ ร้อยละ 97.73 ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างงานศิลปะ รองลงมาคือ ร้อยละ 86.36 ครูต้องผ่านการอบรมกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กอนุบาล ศึกษาและครูต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานศิลปะได้ และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 6.83 ครูต้องมีบุคลิกลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความกระตือรือร้นหาความรู้ตลอดเวลา ส่วนผู้บริหารที่ไม่มีนโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูศิลปะโดยเฉพาะ พบว่า ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 48.48 ไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะศิลปะสอนได้อยู่แล้ว ถ้ามีคู่มือหรือแผนการจัดประสบการณ์ และจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.03 ไม่มีสถานที่ เช่น ห้องศิลปะ กำลังส่งครูเข้ารับการอบรมศิลปะ และไม่ขึ้นนโยบายสำคัญ



- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านลักษณะของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล แยกเป็น
- ก. การวางแผนกิจกรรม ในตารางที่ 7
  - ข. ด้านเนื้อหากิจกรรมศิลปะ ในตารางที่ 8
  - ค. ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ ในตารางที่ 9
  - ง. ด้านการวัดและประเมินผลศิลปะ ในตารางที่ 10

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามการวางแผนด้านศิลปะ

| การวางแผนด้านศิลปะ | จำนวน | ร้อยละ |
|--------------------|-------|--------|
|                    | N=271 |        |

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับชั้นอนุบาล (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ให้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนโดยเสรีในการ

เขียนภาพจากประสบการณ์ที่บ้านหรือทาง

|                                                                               |     |       |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|
| โรงเรียน                                                                      | 239 | 88.19 |
| ให้ทำกิจกรรมศิลปะตามใจชอบ                                                     | 219 | 80.81 |
| ให้ความรู้เรื่องทฤษฎีของสี ลักษณะของวัสดุอุปกรณ์ และ เครื่องใช้ทำกิจกรรมศิลปะ | 98  | 36.16 |
| ให้พิมพ์แบบจากวัสดุตามใจชอบ                                                   | 203 | 74.91 |
| ให้ปั้นจากวัสดุต่าง ๆ ให้มีลักษณะรูปร่างตามต้องการ                            | 230 | 84.87 |
| ให้ตัด ฉีก พับ ปะ ด้วยวัสดุต่าง ๆ เป็นรูปทรงง่าย ๆ                            | 259 | 95.57 |
| ให้ประดิษฐ์ภาพหรือสิ่งของด้วยวัสดุต่าง ๆ                                      | 194 | 71.59 |
| ให้คิดค้นวิธีการ เทคนิคต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ                         | 113 | 41.70 |
| ให้เรียนรู้กิจกรรมศิลปะตามความสามารถและความสนใจ                               | 157 | 57.93 |

## ตารางที่ 7 (ต่อ)

| การวางแผนด้านศิลปะ                                                                                            | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| อื่น ๆ เช่น เย็บหรือร้อยตามรอยปรุของรูปภาพการ<br>เขียนภาพวาดตามฝาผนัง การวาดภาพ<br>ตามเสียงเพลง และการข้อมผ้า | 4              | 1.48   |
| ในห้องเรียนมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ ดังนี้                                                                    |                |        |
| กระดาษขาหยั่งสองหน้า                                                                                          | 91             | 33.58  |
| ป้ายนิเทศแสดงผลงาน                                                                                            | 233            | 85.98  |
| ผ้าคลุมกันเปื้อน                                                                                              | 160            | 59.04  |
| กรรไกรปลายมนเล็ก                                                                                              | 253            | 93.36  |
| พู่กัน                                                                                                        | 254            | 93.73  |
| ดินน้ำมัน ดินเหนียว                                                                                           | 264            | 97.42  |
| สีน้ำ สีรพสเตอร์                                                                                              | 259            | 95.57  |
| ถังน้ำเล็ก                                                                                                    | 168            | 61.99  |
| ยางลบ                                                                                                         | 197            | 72.69  |
| แผ่นไม้ขนาดเล็ก                                                                                               | 120            | 44.28  |
| กาว                                                                                                           | 256            | 94.46  |
| ดินสอสีเทียน สีเมจิก                                                                                          | 268            | 98.89  |
| กระดาษขาว กระดาษสี                                                                                            | 256            | 94.46  |
| กระดาษทราย                                                                                                    | 44             | 16.24  |
| ตู้เก็บของ (Locker)                                                                                           | 40             | 14.76  |
| อื่น ๆ เช่น กระดานขาว ปากกาเคมี แบ่งทำงาน<br>กล่องเย็บวัสดุอุปกรณ์ สีฝุ่น อุปกรณ์พิมพ์ภาพ                     | 26             | 9.59   |



## ตารางที่ 7 (ต่อ)

| การวางแผนด้านศิลปะ                                                                                                | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
|                                                                                                                   | N=271 |        |
| ครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน                                                               |       |        |
| คือ                                                                                                               |       |        |
| ครูประจำชั้น                                                                                                      | 232   | 85.61  |
| ครูประจำวิชาศิลปะ                                                                                                 | 37    | 9.96   |
| บุคลากรทางศิลปศึกษาจากภายนอกโรงเรียน                                                                              | 3     | 1.11   |
| อื่น ๆ เช่น หัวหน้าศูนย์การศึกษาระดับอนุบาลศึกษา<br>ครูพิเศษสายชั้นอนุบาล                                         | 9     | 3.32   |
| ในแต่ละวันนักเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะในแต่ละวัน                                                             |       |        |
| 30 นาที                                                                                                           | 125   | 46.13  |
| 35 นาที                                                                                                           | 9     | 4.06   |
| 40 นาที                                                                                                           | 23    | 8.49   |
| 45 นาที                                                                                                           | 60    | 22.14  |
| 60 นาที                                                                                                           | 45    | 16.61  |
| อื่น ๆ เช่น ไม่มีแยกศิลปะเป็นรายวิชา แต่ให้สอน<br>ตามหน่วยการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง<br>หรือ 45 นาที เป็นต้น | 6     | 2.58   |
| การใช้ห้องเพื่อจัดกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                                                            |       |        |
| ห้องเรียน                                                                                                         | 264   | 97.42  |
| ห้องศิลปะ                                                                                                         | 5     | 1.85   |
| ห้องประชุม                                                                                                        | 2     | 0.74   |
| อื่น ๆ เช่น ใต้ร่มไม้ นอกสถานที่ สนามโรงเรียน<br>เป็นต้น                                                          | 4     | 1.48   |

## ตารางที่ 7 (ต่อ)

| การวางแผนด้านศิลปะ                                                            | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
|                                                                               | N=271 |        |
| ที่มาของวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)    |       |        |
| จัดซื้อจากเงินงบประมาณ                                                        | 249   | 91.88  |
| นักเรียนจัดหามาเอง                                                            | 85    | 31.37  |
| มีผู้บริจาคให้                                                                | 36    | 13.28  |
| อื่น ๆ จัดซื้อจากเงินส่วนตัวของครู เป็นผลงาน<br>จากนักเรียนชั้นสูงกว่าเป็นต้น | 10    | 3.69   |
| เครื่องแต่งกายขณะปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                  |       |        |
| ชุดนักเรียน                                                                   | 121   | 44.65  |
| สวมเสื้อคลุมทับชุดนักเรียน                                                    | 30    | 11.07  |
| ผ้ากันเปื้อนคลุมชุดนักเรียน                                                   | 151   | 55.72  |
| อื่น ๆ เช่น ชุดอะไรก็ได้ ชุดที่ทางโรงเรียนระบุ<br>ให้แต่งกาย                  | 5     | 1.85   |
| ในการจัดกิจกรรมศิลปะ เคยทำโครงการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                  |       |        |
| ไม่เคย                                                                        | 195   | 71.96  |
| เคย                                                                           | 76    | 28.04  |
| ถ้าเคยทำโครงการสอน จัดทำ                                                      |       |        |
| จัดทำทุกปี                                                                    | 33    | 43.42  |
| จัดทำเป็นบางปี                                                                | 6     | 7.89   |
| จัดทำเป็นบางครั้ง                                                             | 28    | 36.84  |
| จัดทำทุกภาคการศึกษา                                                           | 67    | 88.16  |
| จัดทำเป็นบางภาคการศึกษา                                                       | 4     | 5.26   |
| จัดทำทุกเดือน                                                                 | 5     | 6.58   |



## ตารางที่ 7 (ต่อ)

| การวางแผนด้านศิลปะ                                                                   | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมศิลปะ                                                |                |        |
| ทุกครั้งที่จะจัด                                                                     | 255            | 94.10  |
| นาน ๆ ครั้ง                                                                          | 6              | 2.21   |
| ไม่เตรียมเพราะไม่จำเป็น                                                              | 4              | 1.48   |
| อื่น ๆ เช่น เป็นหน้าที่ของครูพิเศษไม่เตรียมเพราะ<br>ไม่มีเครื่องมือ เป็นต้น          | 6              | 2.21   |
| ในการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะ มีการแบ่งกลุ่มนักเรียน                                  |                |        |
| ไม่มี                                                                                | 70             | 25.83  |
| มี                                                                                   | 201            | 74.17  |
| ขนาดของกลุ่มการเรียนกิจกรรมศิลปะ                                                     |                |        |
| 4-6 คน                                                                               | 54             | 26.87  |
| 5-7 คน                                                                               | 75             | 37.31  |
| 10-12 คน                                                                             | 49             | 24.38  |
| อื่น ๆ ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับกิจกรรมศิลปะ เป็นต้น                                      | 23             | 11.44  |
| ทำกิจกรรมศิลปะ ครั้งละ                                                               |                |        |
| 1-3 กิจกรรม                                                                          | 57             | 21.03  |
| 2-3 กิจกรรม                                                                          | 68             | 25.09  |
| 3-5 กิจกรรม                                                                          | 112            | 41.33  |
| อื่น ๆ ทำกิจกรรมต้องขึ้นอยู่กับหน่วยการเรียน<br>ทำหรือไม่ทำกิจกรรมศิลปะก็ได้ เป็นต้น | 34             | 12.55  |

ตารางที่ 7 (ต่อ)

| การวางแผนด้านศิลปะ                                                                                           | จำนวน | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
|                                                                                                              | N=271 |        |
| เนื้อหากิจกรรมศิลปะที่จัดในห้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                                                 |       |        |
| ฝึกการสังเกตเกี่ยวกับสี รูปร่าง ขนาด                                                                         | 230   | 84.87  |
| ฝึกการสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา                                                                          | 230   | 84.87  |
| ฝึกการสัมผัสและสังเกตรูปทรงเหมือนและต่างกัน                                                                  | 200   | 73.00  |
| ฝึกให้มีโอกาสได้ชื่นชมการแสดงภาพเขียนและสิ่ง<br>ประดิษฐ์ของเด็กต่างวัย                                       | 117   | 43.17  |
| ฝึกใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายพิมพ์สีลงบนกระดาษ                                                                 | 223   | 82.29  |
| ฝึกเล่าเรื่องราวจากผลงานที่สร้างขึ้น                                                                         | 233   | 85.98  |
| ฝึกทดลองผสมสีและสังเกตความเปลี่ยนแปลง<br>ของสี                                                               | 140   | 51.66  |
| อื่น ๆ เช่น การจัดมุมห้อง การตกแต่งฝาผนัง<br>การทำงานศิลปะร่วมกัน การประกอบงาน<br>ศิลปะด้วยเทคนิคผสม เป็นต้น | 25    | 9.23   |

จากตารางที่ 7 แสดงว่าจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับชั้นอนุบาล  
ศึกษาพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 95.57 จัดกิจกรรมงาน ตัด จิก ปะ พับ ด้วยวัสดุต่างๆ  
เป็นรูปทรงง่าย ๆ รองลงมาคือร้อยละ 88.19 มุ่งแสดงความคิดและความรู้สึกของตนโดยเสรี  
ในการเขียนภาพจากประสบการณ์ที่บ้านหรือทางโรงเรียน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48  
มุ่งเขียนหรือร้อยตามรอยบุรุษของรูปภาพ การเขียนภาพวาดตามฝาผนัง การวาดภาพตามเสียง  
เพลง และการย้อมผ้า



วัสดุอุปกรณ์และ เครื่องใช้ที่มีในห้องเรียน ปรากฏว่าห้องเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 98.89 มีดินสอ สีเทียน สีเมจิก รองลงมาคือร้อยละ 94.46 มีกาวและกระดาษขาว กระดาษ สี ที่เท่ากันมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.59 มีกระดานขาว ปากกาเคมี แป้งทาขมม กล้องเย็บ วัสดุอุปกรณ์สีฝุ่น และอุปกรณ์สำหรับพิมพ์ภาพ

ในด้านครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.61 เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือร้อยละ 9.96 เป็นครูประจำ วิชาศิลปะและน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.11 เป็นบุคลากรทางศิลปะจากภายนอกโรงเรียน

ในด้านเวลาของแต่ละวันที่นักเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนาคิด เป็นร้อยละ 46.13 ใช้เวลา 30 นาที รองลงมาคือร้อยละ 22.14 ใช้เวลา 45 นาที ครูผู้ สอนร้อยละ 16.61 ใช้เวลา 60 นาที และมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.58 ใช้เวลาสัปดาห์ละ 60 นาทีหรือ 45 นาที

ในด้านห้องเรียนที่จะใช้จัดกิจกรรมศิลปะพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.42 ใช้ห้องเรียน รองลงมาคือร้อยละ 1.85 ใช้ห้องศิลปะ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 ใช้ห้อง ประชุม

ในด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในปัจจุบัน ปรากฏว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 91.88 จัดซื้อจากเงินงบประมาณ รองลงมาคือร้อยละ 31.37 นักเรียนจัดหาตนเอง และน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.69 จัดซื้อจากเงินส่วนตัวของครูและเป็นผลงานจากนักเรียนทำขึ้น เอง

ในการแต่งกายของนักเรียนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมศิลปะนั้นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 55.72 แต่งชุดนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ 44.65 แต่งชุดเสื้อคลุมทับชุดนักเรียน และน้อยที่ สุดคือร้อยละ 1.85 แต่งชุดอะไรก็ได้ หรือชุดที่ทางโรงเรียนระบุให้แต่ง

ในการจัดทำโครงการการสอนของกิจกรรมศิลปะ ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.96 ไม่เคยทำโครงการสอน และร้อยละ 28.04 เคยทำโครงการสอนโดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 88.16 จัดทำทุกภาคการศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 43.42 จัดทำทุกปี และที่น้อยที่สุดคือร้อย ละ 5.26 จัดทำเป็นบางภาคการศึกษา

ในด้านการวางแผนกิจกรรมศิลปะ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.10 เตรียมทุกครั้งที่จัด รองลงมาคือร้อยละ 2.21 เตรียมนาน ๆ ครั้ง และเป็นหน้าที่ของครู



พิเศษไม่เตรียมเพราะไม่มีเครื่องมือ และที่น้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 ไม่เตรียมเพราะไม่จำเป็น

ในด้าน การเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะ นั้นมีการแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยครูผู้สอน ส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.17 มีการแบ่งกลุ่ม และร้อยละ 25.83 ไม่มีการแบ่งกลุ่ม ส่วนการแบ่งกลุ่มนั้นพบว่าครูผู้สอนร้อยละ 37.31 แบ่งกลุ่มระหว่าง 5-7 คน รองลงมาคือร้อยละ 26.87 แบ่งกลุ่ม ระหว่าง 4-6 คน และน้อยที่สุดคือร้อยละ 11.44 ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับกิจกรรมศิลปะแต่ละครั้ง ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 41.33 จัดท่าระหว่าง 3-5 กิจกรรม รองลงมาคือร้อยละ 25.90 จัดท่าระหว่าง 2-3 กิจกรรมและน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.55 ท่าที่กิจกรรมต้องขึ้นอยู่กับหน่วยการเรียนและท่าหรือไม่ท่าก็ได้

ในด้าน เนื้อหาของกิจกรรมศิลปะ เกี่ยวกับการเตรียมจัดในห้องเรียน พบว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.98 ฝึกเล่าเรื่องราวจากผลงานที่สร้างขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 84.87 ฝึกการสังเกตเกี่ยวกับสี รูปร่าง ขนาด และที่เท่ากันคือฝึกการสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.23 ได้จัดมุมห้อง การตกแต่งฝาผนัง การทำงานร่วมกัน การประกอบงานด้วยเทคนิคผสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
คูปาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำนวนตามเนื้อหาในการจัดกิจกรรมศิลปะ

| เนื้อหากิจกรรมศิลปะ                                                    | จำนวน | ร้อยละ |
|------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
| N = 77                                                                 |       |        |
| เนื้อหาของกิจกรรมศิลปะ ระดับพื้นฐานในห้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |       |        |
| การวาดภาพระบายสี                                                       | 257   | 94.83  |
| การทดลองเกี่ยวกับสี                                                    | 135   | 49.82  |
| การพิมพ์ด้วยวัสดุต่าง ๆ                                                | 239   | 88.19  |
| การปั้นด้วยวัสดุต่าง ๆ                                                 | 257   | 94.83  |
| การพับ ฉีก ตัด ปะ                                                      | 256   | 74.46  |
| การประดิษฐ์                                                            | 199   | 73.43  |
| การจัดศูนย์หรือมุมศิลปะในห้องเรียน                                     | 128   | 47.23  |
| อื่น ๆ เช่น สอนบ้างไม่สอนบ้าง เป็นต้น                                  | 6     | 2.21   |
| ความถี่ของการจัดกิจกรรมศิลปะในชั้นอนุบาล                               |       |        |
| นาน ๆ ครั้งไม่แน่นอน                                                   | 15    | 5.54   |
| ทุกวัน                                                                 | 212   | 78.23  |
| สัปดาห์ละ 1 ครั้ง                                                      | 8     | 2.95   |
| สัปดาห์ละ 2 ครั้ง                                                      | 27    | 9.96   |
| เดือนละ 1 ครั้ง                                                        | 5     | 1.85   |
| อื่น ๆ เช่น อยู่ที่มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ว่าจะพร้อมหรือไม่ เป็นต้น    | 4     | 1.48   |
| การจัดกิจกรรมศิลปะ ควรจัดเป็นกลุ่ม                                     |       |        |
| 5-7 คน                                                                 | 226   | 83.39  |
| 8-10 คน                                                                | 37    | 13.65  |
| 11-15 คน                                                               | 2     | 0.74   |
| 16-20 คน                                                               | 0     | 0.00   |



## ตารางที่ 8 (ต่อ)

| เนื้อหากิจกรรมศิลปะ                                     | จำนวน   | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------|---------|--------|
|                                                         | N = 271 |        |
| 21-25 คน                                                | 0       | 0.00   |
| อื่น ๆ เช่น จำนวนเด็กขึ้นอยู่กับกิจกรรมศิลปะ<br>เป็นต้น | 0       | 2.21   |

จากตารางที่ 8 แสดงว่าเนื้อหากิจกรรมศิลปะ ระดับพื้นฐานในห้องเรียน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.83 สอนการวาดภาพระบายสีและการปั้นด้วยวัสดุต่าง ๆ รองลงมาคือร้อยละ 74.46 สอนการพับ ฉีก ตัด ปะ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.21 ไม่สอนบ้างสอนบ้างแล้วแต่โอกาส

สำหรับการจัดกิจกรรมศิลปะ 9.96 พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 78.23 มีการสอนกิจกรรมศิลปะทุกวัน รองลงมาคือร้อยละ 9.96 มีการสอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 มีการเรียนกิจกรรมศิลปะโดยขึ้นอยู่กับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์พร้อมหรือไม่

ในด้านการจัดกลุ่มสำหรับกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 83.39 มีการแบ่งกลุ่มระหว่าง 5-7 คน รองลงมาคือร้อยละ 13.65 มีการแบ่งกลุ่มระหว่าง 8-10 คน และน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.74 มีการแบ่งกลุ่มระหว่าง 11-15 คน



ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามการจัดกิจกรรมศิลปะ

| การจัดกิจกรรมศิลปะ                                      | จำนวน | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------|-------|--------|
|                                                         | N=271 |        |
| วิธีส่งเสริมเด็กต่อกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |       |        |
| ดูตัวอย่างกิจกรรมศิลปะก่อนลงมือปฏิบัติ                  | 172   | 63.47  |
| สาธิตกิจกรรมศิลปะด้วยตนเอง                              | 230   | 84.87  |
| พาเด็กไปทัศนศึกษา                                       | 78    | 28.78  |
| ดู วี.ดี.โอ. เทป เกี่ยวกับงานศิลปะ                      | 46    | 16.97  |
| ภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับงานศิลปะ                          | 25    | 9.23   |
| เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนเป็นบางครั้ง            | 46    | 16.97  |
| อื่น ๆ เช่น มีตำราหนังสือให้ค้นคว้า เป็นต้น             | 6     | 2.21   |
| ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมศิลปะใช้เวลา                     |       |        |
| 10-20 นาที                                              | 24    | 8.86   |
| 20-30 นาที                                              | 78    | 28.78  |
| 30-40 นาที                                              | 68    | 25.09  |
| 40-50 นาที                                              | 48    | 17.71  |
| 50-60 นาที                                              | 49    | 18.08  |
| อื่น ๆ เช่น ไม่จำกัดเวลา เป็นต้น                        | 4     | 1.48   |
| สื่อที่ใช้ประกอบการสอนกิจกรรมศิลปะ                      |       |        |
| คู่มือครูศิลปะ                                          | 88    | 32.47  |
| แผนการจัดประสบการณ์การสอนระดับอนุบาล                    | 20    | 7.41   |
| สไลด์                                                   | 5     | 1.85   |
| วี.ดี.โอ.                                               | 6     | 2.21   |
| ของจริง                                                 | 171   | 63.10  |

## ตารางที่ 9 (ต่อ)

| การจัดกิจกรรมศิลปะ                                                                 | จำนวน<br>N=271 | ร้อยละ |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| อื่น ๆ เช่น เทปเพลงสำหรับจินตนาการ<br>เป็นต้น                                      | 6              | 2.21   |
| กิจกรรมเสริมศิลปะที่จัดให้นักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                         |                |        |
| การประกวดแข่งขันผลงานในชั้นเรียนหรือใน<br>โรงเรียน                                 | 237            | 87.45  |
| การจัดให้เข้าชมการแสดงผลงานของหน่วยงานอื่น                                         | 46             | 16.97  |
| เปิดสอนพิเศษทางศิลปะ                                                               | 17             | 6.27   |
| การจัดกิจกรรมศิลปะผสมดนตรีและจินตนาการ<br>ออกมาเป็นภาพวาด                          | 78             | 28.78  |
| อื่น ๆ เช่น จัดหาหนังสือการประดิษฐ์การพับ และ<br>หางานศิลปะแปลก ๆ มาให้ทำบ่อย ๆ    | 6              | 2.21   |
| เอกสารที่ยึดเป็นหลักในการจัดกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                   |                |        |
| แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ<br>อนุบาลปีที่ 2                          | 247            | 91.14  |
| คู่มือวิทยากรการฝึกอบรมครูพี่เลี้ยงและผู้ทำหน้าที่<br>อบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน | 63             | 23.25  |
| คู่มืออนุบาลนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ<br>ศึกษาศูนย์การเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา | 79             | 29.15  |
| จัดกิจกรรมศิลปะขึ้นเอง                                                             | 150            | 55.35  |
| อื่น ๆ เช่นการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับครู<br>ผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา เป็นต้น        | 12             | 4.43   |



จากตารางที่ 9 แสดงว่าวิธีส่งเสริมเด็กต่อกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 84.87 มีการสาธิตกิจกรรมศิลปะด้วยตนเอง รองลงมาคือร้อยละ 63.47 ตัวอย่างศิลปะก่อนลงมือปฏิบัติ และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.21 จัดหาตำราหนังสือให้ได้ค้นคว้า

ส่วนการจัดกิจกรรมศิลปะ ควรใช้เวลาที่เหมาะสม พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 28.78 ใช้เวลาอยู่ระหว่าง 20-30 นาที รองลงมาคือร้อยละ 25.09 ใช้เวลาอยู่ระหว่าง 30-40 นาที และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.48 ไม่จำกัดเวลาขึ้นอยู่กับกิจกรรมศิลปะ

ในด้านเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอนกิจกรรมศิลปะนั้น พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 74.17 ใช้แผนการจัดประสบการณ์การสอนระดับอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 63.10 ใช้ของจริงและจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.85 ใช้สไลด์ประกอบการสอน

ในด้านกิจกรรมเสริมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 87.45 มีการประกอบแข่งขันผลงานในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน รองลงมาคือร้อยละ 28.78 มีการจัดกิจกรรมศิลปะผสมกิจกรรมดนตรีและจินตนาการเป็นภาพวาด ส่วนจำนวนน้อยที่สุดคือ 2.21 มีการจัดหาหนังสือการประดิษฐ์ การพับ และหางานศิลปะแปลกมาให้ทำบ่อย ๆ

ในด้านเอกสารที่ครูสอนใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.14 ใช้แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 รองลงมาคือร้อยละ 55.35 ใช้แผนการจัดกิจกรรมศิลปะที่ทำขึ้นเอง และจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.43 ใช้หนังสือหรือเอกสารการจัดกิจกรรมศิลปะ สำหรับครูผู้สอนระดับอนุบาลศึกษา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำนวนตามการวัดและ  
ประเมินผลศิลปะ

|                                                                      | จำนวน | ร้อยละ |
|----------------------------------------------------------------------|-------|--------|
| การวัดและประเมินผลศิลปะ                                              | N=271 |        |
| ในการวัดและประเมินผลศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)                    |       |        |
| สังเกตพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน                                     | 256   | 97.79  |
| สังเกตจากพฤติกรรมขณะทำกิจกรรม                                        | 217   | 80.07  |
| การใช้แบบฝึกเป็นข้อทดสอบ                                             | 46    | 16.97  |
| ไม่มีการวัดและประเมินผลใด ๆ                                          | 7     | 2.58   |
| วัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |       |        |
| เพื่อประเมินผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้                                | 187   | 69.00  |
| เพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน                                         | 253   | 93.36  |
| เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน                                          | 195   | 71.96  |
| เพื่อตัดสินสัมฤทธิ์ผลในการเรียน                                      | 116   | 42.80  |
| เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ในระยะยาว                                   | 102   | 37.64  |
| เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน                                    | 113   | 41.71  |
| เพื่อประเมินความสามารถของครูผู้สอน                                   | 83    | 30.63  |
| การวัดและประเมินผลมีส่วนช่วยกิจกรรมศิลปะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)     |       |        |
| สามารถช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น                            | 197   | 72.69  |
| สามารถรู้ความสามารถพิเศษของเด็ก                                      | 232   | 85.61  |
| สามารถทราบพัฒนาการของเด็กที่จะใช้เป็นข้อมูล                          | 222   | 81.92  |
| สามารถรู้ข้อบกพร่องที่จะหาวิธีปรับปรุงวิธีสอนที่ดี                   | 138   | 50.92  |
| สามารถทราบพัฒนาการและความสามารถด้านศิลปะ<br>ของนักเรียนแต่ละคน       | 216   | 79.70  |



## ตารางที่ 10 (ต่อ)

|                                                                     | จำนวน | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------------------|-------|--------|
| การวัดและประเมินผลศิลปะ                                             | N=271 |        |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ                    |       |        |
| มี                                                                  | 141   | 52.03  |
| ไม่มี                                                               | 130   | 47.97  |
| ถ้ามี เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลได้จาก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |       |        |
| สร้างเครื่องมือขึ้นมาเอง                                            | 70    | 49.65  |
| สร้างร่วมกับครูในโรงเรียนระดับชั้นอนุบาล                            | 97    | 68.79  |
| ได้มาจากแหล่งอื่น                                                   | 18    | 12.77  |
| การสังเกตหรือบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำ                         |       |        |
| กิจกรรมศิลปะ                                                        |       |        |
| มีการบันทึกการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ                                  | 187   | 69.00  |
| ไม่มีการบันทึกการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ                               | 84    | 31.00  |
| เวลาที่ใช้นับบันทึกการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ                          |       |        |
| ทุกครั้งที่ทำกิจกรรมศิลปะ                                           | 110   | 58.82  |
| สัปดาห์ละ 1 ครั้ง                                                   | 37    | 19.79  |
| ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง                                               | 30    | 16.04  |
| อื่น ๆ เช่น ไม่แน่นอน บันทึกบ้าง                                    |       |        |
| ไม่บันทึกบ้าง แล้วแต่ความเหมาะสม                                    | 10    | 5.35   |



จากตารางที่ 10 แสดงว่า ในการวัดและประเมินผลด้านกิจกรรมศิลปะของนักเรียน  
อนุบาลพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.79 ใช้วิธีการสังเกตพัฒนาการของนักเรียนแต่ละ  
คน รองลงมาคือร้อยละ 80.07 ใช้วิธีสังเกตจากพฤติกรรมขณะทำกิจกรรม มีจำนวนน้อยที่สุด  
คือร้อยละ 2.58 ไม่มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีใด ๆ

การวัดและประเมินผลศิลปะมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้พัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน  
คิดเป็นร้อยละ 93.36 รองลงมาคือร้อยละ 71.96 เพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนศิลปะได้  
เป็นอย่างดีมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 30.63 เพื่อใช้ประเมินความรู้ความสามารถของครูผู้  
สอน

การวัดและประเมินผลมีส่วนช่วยในกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ  
85.61 สามารถรู้ความสามารถพิเศษของนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ 81.92 สามารถทราบ  
พัฒนาการของนักเรียนที่จะใช้เป็นข้อมูลเพื่อจะพัฒนาให้ดีขึ้น และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ  
50.92 สามารถรู้ข้อบกพร่องในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหาวิธีการที่เหมาะสม

ส่วนเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็น  
ร้อยละ 52.03 มีการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ คือร้อยละ 47.97 ไม่มีการใช้เครื่อง  
มือวัดและประเมินผลส่วนเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลที่มีนั้น พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็น  
ร้อยละ 68.79 สร้างเครื่องมือร่วมกับครูในโรงเรียนในระดับชั้นอนุบาลศึกษา รองลงมาคือ  
ร้อยละ 49.65 ได้มาจากการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเอง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.77  
ได้มาจากแหล่งอื่น

ในด้านการสังเกตหรือบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำกิจกรรมศิลปะ พบว่าครูผู้  
สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.00 มีการบันทึกการเรียนรู้อะไรกิจกรรมศิลปะ รองลงมาคือร้อยละ  
31.00 ไม่มีการบันทึกการเรียนรู้อะไรกิจกรรมศิลปะ ถ้ามีการบันทึกการเรียนรู้อะไรกิจกรรมศิลปะทุกครั้ง  
ที่ทำกิจกรรมศิลปะคิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาคือร้อยละ 19.79 มีการบันทึกการเรียนรู้อะไร  
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.35 บันทึกการเรียนรู้อะไรไม่แน่นอนโดยบันทึกบ้าง  
ไม่บันทึกบ้างตามความเหมาะสม



ตอนที่ 3

ข้อมูลด้านปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะ แยกเป็น

- ก. ด้านการเรียนการสอน ในตารางที่ 11  
 ข. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ในตารางที่ 12  
 ค. ด้านบุคลากร ในตารางที่ 13  
 ง. ด้านนักเรียน ในตารางที่ 14

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้น  
 อนุบาลศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                 | ผู้บริหาร |      | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |      | แปลความ |            |
|---------------------------------------------------------|-----------|------|--------------------------|------|---------|------------|
|                                                         | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$                | S.D. |         |            |
| 1. ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน           | 3.39      | 1.27 | น้อย                     | 3.50 | 1.21    | น้อยที่สุด |
| 2. ขาดความมั่นใจต่อการสอนกิจกรรมศิลปะ                   | 2.12      | 1.00 | น้อยที่สุด               | 2.33 | 1.25    | น้อยที่สุด |
| 3. ขาดการส่งเสริมในการศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมศิลปะ       | 2.97      | 1.13 | น้อย                     | 3.65 | 1.22    | มาก        |
| 4. ขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ | 2.32      | 1.10 | น้อยที่สุด               | 3.68 | 1.17    | มาก        |
| 5. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมศิลปะ      | 2.27      | 1.13 | น้อยที่สุด               | 2.48 | 1.21    | น้อยที่สุด |
| 6. ขาดการนิเทศจากผู้มีหน้าที่และศึกษานิเทศก์            | 4.12      | 1.22 | มาก                      | 3.97 | 1.20    | มาก        |

## ตารางที่ 11 (ต่อ)

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                                                         | ผู้บริหาร |      | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |           |      |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|--------------------------|-----------|------|------------|
|                                                                                                 | $\bar{X}$ | S.D. | แปลความ                  | $\bar{X}$ | S.D. | แปลความ    |
| 7. ขาดความมั่นใจต่อการสอน<br>กิจกรรมศิลปะ                                                       | 2.06      | 1.14 | น้อยที่สุด               | 3.07      | 1.39 | น้อย       |
| 8. ขาดความสามารถในการเลือก<br>กิจกรรมศิลปะ                                                      | 2.03      | 1.02 | น้อยที่สุด               | 2.29      | 1.12 | น้อยที่สุด |
| 9. ขาดงบประมาณสนับสนุน<br>การจัดกิจกรรมศิลปะ                                                    | 2.01      | 1.24 | น้อยที่สุด               | 2.53      | 1.28 | น้อยที่สุด |
| 10. ขาดแคลนแหล่งวิชาการ<br>คิดว่าเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะ                                          | 2.14      | 1.21 | น้อยที่สุด               | 2.86      | 1.26 | น้อยที่สุด |
| 11. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์<br>เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะ                                                | 1.93      | 1.00 | น้อยที่สุด               | 2.39      | 1.19 | น้อยที่สุด |
| 12. ขาดความเหมาะสมของเวลา<br>ของกิจกรรมศิลปะ                                                    | 1.74      | 0.86 | น้อยที่สุด               | 2.03      | 1.04 | น้อยที่สุด |
| 13. การจัดเวลาเรียนกิจกรรมศิลปะ<br>ไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม                                  | 1.54      | 0.71 | ไม่มีปัญหา               | 1.76      | 0.94 | น้อยที่สุด |
| 14. อื่น ๆ เช่นขาดผู้มีความรู้ความ<br>เข้าใจกิจกรรมศิลปะและไม่มี<br>หน่วยราชการจัดอบรมด้านศิลปะ | -         | -    | -                        | 2.80      | 1.60 | น้อย       |

จากตารางที่ 11 แสดงว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีปัญหา  
มากคือขาดการนิเทศจากผู้มีหน้าที่และศึกษานิเทศก์ ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้อง



คล้องกันว่ามีปัญหาน้อยที่สุดคือ ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมศิลปะ ขาดความสามารถในการเลือกกิจกรรมศิลปะ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมศิลปะ ขาดแคลนแหล่งวิชาการค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะ และ ขาดความเหมาะสมของเวลาจัดกิจกรรมศิลปะ

ส่วนปัญหาที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนซึ่งผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาน้อยแต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาน้อยแต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหามาก คือ ขาดการส่งเสริมในการศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมศิลปะ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาน้อย คือ ขาดความมั่นใจต่อการสอนกิจกรรมศิลปะ และ ผู้บริหารเห็นว่าไม่มีปัญหา แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด คือ การจัดเวลาเรียนกิจกรรมศิลปะไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นไม่ตรงกันคือ ผู้บริหารมีปัญหาน้อย แต่ครูผู้สอนมีปัญหามากในเรื่องขาดการส่งเสริมในการศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมศิลปะ ผู้บริหารมีปัญหาน้อยที่สุดแต่ครูผู้สอนมีปัญหามากในเรื่องขาดความรู้ความเข้าใจในการวัด แต่ประ เมีนผลกิจกรรมศิลปะ ผู้บริหารไม่มีปัญหาเลยแต่ครูผู้สอนมีปัญหามากในเรื่อง ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจศิลปะ และไม่มีหน่วยราชการจัดอบรมกิจกรรมศิลปะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอน  
 ชั้นอนุบาลศึกษาเกี่ยวกับด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                          | ผู้บริหาร                                    |      |            | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |      |         |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------|------------|--------------------------|------|---------|
|                                                                  | $\bar{X}$                                    | S.D. | แปลความ    | $\bar{X}$                | S.D. | แปลความ |
|                                                                  | 1. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับ<br>กิจกรรมศิลปะ | 3.69 | 1.23       | มาก                      | 3.94 | 1.20    |
| 2. วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับวัย<br>ของเด็ก                       | 3.08                                         | 1.27 | น้อย       | 3.45                     | 1.39 | น้อย    |
| 3. วัสดุอุปกรณ์ทางโรงเรียนไม่<br>พอเบิกตามต้องการ                | 3.26                                         | 1.36 | น้อย       | 3.30                     | 1.39 | น้อย    |
| 4. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ<br>ล่าช้าไม่ทันความต้องการ     | 3.06                                         | 1.15 | น้อย       | 3.45                     | 1.34 | น้อย    |
| 5. ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ<br>การใช้วัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ   | 2.82                                         | 1.14 | น้อย       | 2.91                     | 1.31 | น้อย    |
| 6. ขาดความริเริ่มในการจัดทำ<br>วัสดุอุปกรณ์ขึ้นเอง               | 3.42                                         | 1.18 | น้อย       | 3.44                     | 1.28 | น้อย    |
| 7. ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่ง<br>จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ศิลปะ | 2.56                                         | 1.15 | น้อย       | 2.93                     | 1.31 | น้อย    |
| 8. ขาดแคลนสถานที่เก็บรักษา<br>วัสดุอุปกรณ์                       | 3.26                                         | 1.36 | น้อย       | 3.30                     | 1.39 | น้อย    |
| 9. ขาดระเบียบและการควบคุม<br>จำนวนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์        | 2.43                                         | 1.21 | น้อยที่สุด | 2.92                     | 1.29 | น้อย    |
| 10. ขาดสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ                                | 3.77                                         | 1.28 | มาก        | 3.38                     | 1.35 | น้อย    |



ตารางที่ 12 (ต่อ)

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                 | ผู้บริหาร |      |         | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |      |         |
|---------------------------------------------------------|-----------|------|---------|--------------------------|------|---------|
|                                                         | $\bar{X}$ | S.D. | แปลความ | $\bar{X}$                | S.D. | แปลความ |
| 11. ขาดการดูแลซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ               | 2.97      | 1.13 | น้อย    | 3.17                     | 1.30 | น้อย    |
| 12. ไม่มีผู้ช่วยดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะและสถานที่ | 3.03      | 1.35 | น้อย    | 3.14                     | 1.35 | น้อย    |

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่า มีปัญหา มาก คือ วัสดุอุปกรณ์การสอนศิลปะไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ส่วนที่มีปัญหาน้อย คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ขาดแคลนสถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ ขาดความคิดริเริ่มในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะเอง ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ การใช้วัสดุอุปกรณ์ ศิลปะ ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับ วัสดุอุปกรณ์ไม่พอเบิก คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ ครูผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ ขาดการซ่อมแซมดูแลวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะ และไม่มีผู้ช่วยดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางศิลปะและสถานที่

ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นในปัญหาไม่ตรงกัน คือ ผู้บริหารคิดว่ามีปัญหามาก แต่ครูผู้สอนคิดว่ามีปัญหาน้อย คือ ขาดสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ และอีกปัญหาหนึ่ง คือ ผู้บริหารคิดว่ามีปัญหาน้อยที่สุด แต่ครูผู้สอนคิดว่ามีปัญหาน้อยคือ ขาดระเบียบและการควบคุมจำนวนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ทางกิจกรรมศิลปะ



ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้น  
อนุบาลศึกษา เกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                 | ผู้บริหาร |      |            | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |      |            |
|---------------------------------------------------------|-----------|------|------------|--------------------------|------|------------|
|                                                         | $\bar{X}$ | S.D. | แปลความ    | $\bar{X}$                | S.D. | แปลความ    |
| 1. บุคลิกภาพความรู้ทางด้านศิลปะในระดับอนุบาล            | 3.68      | 1.34 | มาก        | 3.69                     | 1.36 | มาก        |
| 2. บุคลิกภาพไม่ได้รับการอบรมด้านศิลปะ                   | 4.25      | 1.18 | มาก        | 3.92                     | 1.34 | มาก        |
| 3. บุคลิกภาพความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนศิลปะระดับอนุบาล  | 3.47      | 1.22 | น้อย       | 3.56                     | 1.35 | มาก        |
| 4. บุคลิกภาพความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก     | 2.38      | 1.04 | น้อยที่สุด | 2.73                     | 1.26 | น้อย       |
| 5. บุคลิกภาพไม่สามารถนำความรู้มาใช้กับนักเรียนได้       | 2.44      | 1.09 | น้อยที่สุด | 2.63                     | 1.31 | น้อย       |
| 6. บุคลิกภาพไม่พยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติม             | 2.62      | 1.20 | น้อย       | 2.66                     | 1.29 | น้อย       |
| 7. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมทางศิลปะ  | 2.44      | 1.12 | น้อยที่สุด | 2.66                     | 1.30 | น้อย       |
| 8. ครูผู้สอนอื่น ๆ มักขอเวลากิจกรรมศิลปะไปทำกิจกรรมอื่น | 1.95      | 0.98 | น้อยที่สุด | 2.34                     | 1.32 | น้อยที่สุด |
| 9. ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน                     | 2.29      | 1.25 | น้อยที่สุด | 2.63                     | 1.38 | น้อย       |
| 10. มีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป                 | 2.13      | 1.10 | น้อยที่สุด | 2.64                     | 1.39 | น้อย       |



| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                  | ผู้บริหาร |              | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |                      |
|----------------------------------------------------------|-----------|--------------|--------------------------|----------------------|
|                                                          | $\bar{X}$ | S.D. แปลความ | $\bar{X}$                | S.D. แปลความ         |
| 11. บุคลากรไม่ทุ่มเทเวลาให้กับงาน<br>ในหน้าที่เท่าที่ควร | 2.44      | 1.16         | น้อยที่สุด 2.44          | 1.26                 |
| 12. อื่น ๆ เช่น ไม่มีครูศิลปะโดยเฉพาะ                    | 0         | 0            | -                        | 2.04 1.37 น้อยที่สุด |

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า อดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นสอดคล้องว่ามีปัญหา คือ บุคลากรขาดความรู้ทางด้านศิลปะในระดับอนุบาล บุคลากรไม่ได้รับการอบรมด้านศิลปะ ส่วนปัญหาน้อยคือ บุคลากรไม่พยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และปัญหาที่เห็นว่ามีน้อยที่สุด คือ ไม่สามารถนำความรู้มาใช้กับนักเรียนได้ ครูสอนอื่น ๆ มักขอเวลากิจกรรมศิลปะไปทำกิจกรรมอื่น และบุคลากรไม่ทุ่มเทเวลาให้กับงานในหน้าที่เท่าที่ควร

ส่วนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นในปัญหาไม่ตรงกัน คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนศิลปะในระดับอนุบาล ซึ่งผู้บริหารเห็นว่าปัญหาน้อยแต่ครูผู้สอนคิดว่ามีปัญหามาก ส่วนปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ปัญหาบุคลากรไม่สามารถนำความรู้มาใช้กับนักเรียนได้ ปัญหาไม่ได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมทางศิลปะปัญหาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และมีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป เป็นปัญหาที่ผู้บริหารคิดว่ามีปัญหาน้อยที่สุด แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปัญหาน้อย



ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้น  
อนุบาลศึกษา, เกี่ยวกับด้านตัวนักเรียน

| ปัญหาด้านการเรียนการสอน                                | ผู้บริหาร |                 | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |                 |
|--------------------------------------------------------|-----------|-----------------|--------------------------|-----------------|
|                                                        | $\bar{X}$ | S.D. แปลความ    | $\bar{X}$                | S.D. แปลความ    |
| 1. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อ<br>กิจกรรมศิลปะ         | 1.81      | 0.95 น้อยที่สุด | 2.09                     | 1.12 น้อยที่สุด |
| 2. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์<br>ต่อจำนวนนักเรียน      | 2.88      | 1.21 น้อย       | 3.21                     | 1.41 น้อย       |
| 3. ความเหมาะสมของกิจกรรม<br>ศิลปะต่อตัวนักเรียน        | 2.08      | 1.01 น้อยที่สุด | 2.36                     | 1.23 น้อยที่สุด |
| 4. นักเรียนชุกชกเกินไปจน<br>ไม่สามารถควบคุมได้         | 2.16      | 1.10 น้อยที่สุด | 2.41                     | 1.15 น้อยที่สุด |
| 5. นักเรียนส่วนใหญ่อชอบเล่น<br>มากกว่าทำกิจกรรมศิลปะ   | 2.04      | 0.96 น้อยที่สุด | 2.37                     | 1.14 น้อยที่สุด |
| 6. ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนับสนุน<br>ให้ทำกิจกรรมศิลปะ   | 2.09      | 1.02 น้อยที่สุด | 2.31                     | 1.10 น้อยที่สุด |
| 7. นักเรียนสนใจกิจกรรมศิลปะ<br>แต่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน | 2.05      | 0.99 น้อยที่สุด | 2.32                     | 1.11 น้อยที่สุด |
| 8. จำนวนนักเรียนที่เรียนกิจกรรม<br>ศิลปะมีมากเกินไป    | 2.04      | 0.96 น้อยที่สุด | 2.44                     | 1.26 น้อยที่สุด |
| 9. นักเรียนมีปัญหาด้านจิตใจ<br>(จากครอบครัว)           | 1.96      | 0.99 น้อยที่สุด | 2.10                     | 1.06 น้อยที่สุด |



จากตารางที่ 14 แสดงว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหา  
น้อยคือความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ต่อจำนวนนักเรียน ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดสอดคล้องกันคือ  
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมศิลปะ ความเหมาะสมของกิจกรรมศิลปะต่อนักเรียน  
นักเรียนชุกชนเกินไปจนไม่สามารถควบคุมได้ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเล่นมากกว่าทำกิจกรรมศิลปะ  
ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนับสนุน จำนวนนักเรียนที่เรียนกิจกรรมศิลปะมีมากเกินไป และนักเรียนมี  
ปัญหาด้านจิตใจ (จากครอบครัว)



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา จำแนกตามความคิดเห็นความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะ

| ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ                                | ผู้บริหาร |        | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |        |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|--------|--------------------------|--------|
|                                                                    | จำนวน     | ร้อยละ | จำนวน                    | ร้อยละ |
|                                                                    | N=77      | ร้อยละ | N=271                    | ร้อยละ |
| กิจกรรมศิลปะที่ควรจัดให้นักเรียนอนุบาล คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |           |        |                          |        |
| การวาดรูประบายสี                                                   | 69        | 89.61  | 265                      | 97.79  |
| การทดลองเกี่ยวกับสี                                                | 51        | 66.23  | 195                      | 71.96  |
| การพิมพ์                                                           | 68        | 88.31  | 195                      | 71.96  |
| การปั้น                                                            | 70        | 90.91  | 269                      | 99.26  |
| การฉีก ตัด ปะ พับ                                                  | 70        | 90.91  | 260                      | 95.94  |
| การประดิษฐ์                                                        | 64        | 83.12  | 268                      | 98.89  |
| การร้อยลูกปัด                                                      | 68        | 88.31  | 243                      | 89.67  |
| การจัดศูนย์หรือมุมศิลปะในห้องเรียน                                 | 64        | 83.12  | 199                      | 73.43  |
| เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะต่อวัน                               |           |        |                          |        |
| 10 นาที                                                            | 3         | 3.90   | 6                        | 2.21   |
| 15 นาที                                                            | 3         | 3.90   | 19                       | 7.01   |
| 20 นาที                                                            | 29        | 37.66  | 39                       | 14.39  |
| 25 นาที                                                            | 2         | 2.60   | 14                       | 5.17   |
| 30 นาที                                                            | 40        | 51.95  | 193                      | 71.22  |



## ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ                | ผู้บริหาร |        | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |        |
|----------------------------------------------------|-----------|--------|--------------------------|--------|
|                                                    | จำนวน     |        | จำนวน                    |        |
|                                                    | N=77      | ร้อยละ | N=271                    | ร้อยละ |
| <b>การจัดกิจกรรมเสริมพิเศษทางศิลปะที่นอกเหนือ</b>  |           |        |                          |        |
| จากการเรียนการสอน ควรจะจัด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |           |        |                          |        |
| การประกวดแข่งขันผลงานทางศิลปะใน                    |           |        |                          |        |
| ชั้นเรียนหรือในโรงเรียน                            | 63        | 81.82  | 231                      | 85.24  |
| การจัดให้นักเรียนเข้าชมการแสดงผลงาน                |           |        |                          |        |
| ทางศิลปะของหน่วยงานอื่น ๆ                          | 46        | 59.74  | 163                      | 60.15  |
| เปิดสอนพิเศษทางศิลปะ                               | 15        | 19.48  | 76                       | 28.04  |
| การจัดกิจกรรมศิลปะผสมกับกิจกรรมอื่น                |           |        |                          |        |
| เช่น ฟังดนตรีและจินตนาการเป็นภาพวาด                | 50        | 64.94  | 186                      | 68.63  |
| <b>ควรจัดให้นักเรียนอนุบาลเรียนกิจกรรมศิลปะ</b>    |           |        |                          |        |
| กลุ่มละประมาณ                                      |           |        |                          |        |
| 5-7 คน                                             | 65        | 84.42  | 236                      | 87.08  |
| 8-10 คน                                            | 9         | 11.69  | 32                       | 11.81  |
| 11-15 คน                                           | 1         | 1.30   | 2                        | 0.74   |
| 16-20 คน                                           | 1         | 1.30   | 0                        | 0.00   |
| 21-25 คน                                           | 1         | 1.30   | 1                        | 0.37   |
| <b>ควรปรับปรุงการเรียนการสอนกิจกรรม</b>            |           |        |                          |        |
| ศิลปะสำหรับนักเรียนในด้าน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)  |           |        |                          |        |
| กิจกรรมศิลปะที่ให้เด็กทำ                           | 40        | 51.95  | 170                      | 62.73  |
| ให้ความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการ                      |           |        |                          |        |

## ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ                               | ผู้บริหาร |        | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |        |
|-------------------------------------------------------------------|-----------|--------|--------------------------|--------|
|                                                                   | จำนวน     |        | จำนวน                    |        |
|                                                                   | N=77      | ร้อยละ | N=271                    | ร้อยละ |
| ทางด้านศิลปะแก่ครูผู้สอน                                          | 59        | 76.62  | 192                      | 70.85  |
| เสริมแรงผลงานของเด็ก                                              | 46        | 59.74  | 182                      | 67.16  |
| นำผลงานของเด็กติดป้ายนิเทศ                                        | 39        | 50.65  | 174                      | 64.21  |
| ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมศิลปะที่                                      |           |        |                          |        |
| ไม่ปรากฏในหน่วยการสอนมาใช้มากขึ้น                                 | 33        | 42.86  | 164                      | 60.52  |
| ครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะระดับอนุบาล                                  |           |        |                          |        |
| ควรมีวุฒิทางศิลปะคือ                                              |           |        |                          |        |
| ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า                                             | 21        | 29.58  | 77                       | 28.41  |
| ปริญญาตรี                                                         | 39        | 54.93  | 145                      | 53.51  |
| สูงกว่าปริญญาตรี                                                  | 4         | 5.63   | 5                        | 1.85   |
| อื่น ๆ เช่นไม่จำเป็นต้องมีวุฒิ                                    |           |        |                          |        |
| ศิลปะเพียงแต่มีทักษะประสบการณ์                                    |           |        |                          |        |
| และความสามารถ เป็นต้น                                             | 7         | 9.86   | 44                       | 16.24  |
| ครูผู้สอนศิลปะระดับอนุบาลควรมีความรู้ด้าน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) |           |        |                          |        |
| อนุบาลศึกษา : เข้าใจหลักการจัดการศึกษา                            |           |        |                          |        |
| ระดับอนุบาล                                                       | 65        | 84.42  | 243                      | 89.67  |
| ศิลปศึกษา                                                         | 60        | 77.92  | 218                      | 80.44  |
| จิตวิทยา : ระเบียบวิธีสอนศิลปะ                                    | 60        | 77.92  | 207                      | 76.38  |
| จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก                                              | 54        | 70.13  | 198                      | 73.06  |



## ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ                                         | ผู้บริหาร |        | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |        |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|--------|--------------------------|--------|
|                                                                             | จำนวน     |        | จำนวน                    |        |
|                                                                             | N=77      | ร้อยละ | N=271                    | ร้อยละ |
| อื่น ๆ เช่น พัฒนาการเด็ก การศึกษา<br>คิดสร้างสรรค์และเทคนิคการใช้<br>คำถาม  | 0         | 0.00   | 0                        | 0.00   |
| ความต้องการได้รับการอบรมสัมมนาทางการ<br>สอนกิจกรรมศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาล |           |        |                          |        |
| ต้องการ                                                                     | 71        | 92.21  | 266                      | 98.15  |
| ไม่ต้องการ                                                                  | 6         | 7.79   | 5                        | 1.85   |
| หน่วยงานที่จัดอบรมสัมมนา                                                    |           |        |                          |        |
| หน่วยงานสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย                                               |           |        |                          |        |
| เช่น วิทยาลัยครูพระนคร                                                      |           |        |                          |        |
| วิทยาลัยเพาะช่าง                                                            | 25        | 34.2   | 106                      | 39.1   |
| หน่วยงานที่ผลิตบุคลากรทางด้าน                                               |           |        |                          |        |
| อนุบาลศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย                                                |           |        |                          |        |
| ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร                                                   |           |        |                          |        |
| จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                                                       |           |        |                          |        |
| วิทยาลัยครูสวนดุสิตและวิทยาลัยครูต่าง ๆ                                     | 35        | 45.45  | 194                      | 71.59  |
| สำนักงานคณะกรรมการการประถม                                                  |           |        |                          |        |
| ศึกษาแห่งชาติ                                                               | 55        | 71.43  | 189                      | 69.74  |
| สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน                                             | 7         | 9.09   | 38                       | 14.02  |



## ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ความคิดเห็นความต้องการและข้อเสนอแนะ          | ผู้บริหาร | ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา |        |
|----------------------------------------------|-----------|--------------------------|--------|
|                                              | จำนวน     | จำนวน                    | ร้อยละ |
|                                              | N=77      | ร้อยละ                   | N=271  |
|                                              |           | ร้อยละ                   | ร้อยละ |
| หน่วยงานเอกชนอื่น ๆ เช่น โรงเรียน            |           |                          |        |
| สอนศิลปะ สมาคมเด็กนานาชาติ                   |           |                          |        |
| ชมรมไทยอิสราเอล ชมรมอนุบาล                   |           |                          |        |
| ศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นต้น                   | 9         | 11.69                    | 46     |
| ครูระดับอนุบาลที่จัดสอนศิลปะได้ดีควรมีลักษณะ |           |                          |        |
| มีระเบียบวินัย                               | 54        | 70.13                    | 211    |
| อารมณ์ดี                                     | 71        | 92.21                    | 256    |
| รักเด็ก                                      | 67        | 87.01                    | 240    |
| พูดจาไพเราะ                                  | 58        | 75.32                    | 232    |
| รู้เรื่องจิตวิทยาเด็กเป็นอย่างดี             | 67        | 87.01                    | 250    |
| อื่น ๆ เช่น มีบุคลิกเหมาะสม มีความ           |           |                          |        |
| สามารถ มีพรสวรรค์ทางศิลปะ                    |           |                          |        |
| ใจเย็น เป็นต้น                               | 11        | 14.29                    | 29     |
| ความสามารถพิเศษของครูอนุบาลที่เกี่ยวกับศิลปะ |           |                          |        |
| และจำเป็นต้องมีคือ                           |           |                          |        |
| มีความรู้พื้นฐานทางศิลปะดีพอสมควร            | 70        | 90.91                    | 250    |
| ทำงานศิลปะได้อย่างน้อย 3 ชนิด                | 45        | 58.44                    | 159    |
| ถ่ายทอดความรู้ทางศิลปะสำหรับ                 | 67        | 87.01                    | 239    |
| อื่น ๆ เช่น ไม่จำเป็นต้องมีความ              |           |                          |        |
| สามารถพิเศษ เพียงแต่มีวิธีการสอน             |           |                          |        |
| ได้ เป็นต้น                                  | 3         | 3.90                     | 18     |



จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมศิลปะที่ควรจัดให้นักเรียนอนุบาลนั้น พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 90.91 และครูผู้สอนร้อยละ 99.26 เห็นว่าควรจัดการปั้นด้วยวัสดุต่าง ๆ ผู้บริหารร้อยละ 66.23 และครูผู้สอนร้อยละ 71.96 เห็นว่าควรจัดการทดลองเกี่ยวกับสี ผู้บริหารร้อยละ 88.31 และครูผู้สอนร้อยละ 71.96 เห็นว่าควรจัดการพิมพ์เช่นพิมพ์ผ้า พิมพ์ วัสดุหาได้ง่าย ๆ ผู้บริหารร้อยละ 89.61 และครูผู้สอนร้อยละ 97.79 เห็นว่าควรจัดมีการวาดภาพระบายสี ผู้บริหารร้อยละ 90.91 และครูผู้สอนร้อยละ 95.94 มีความเห็นตรงกันว่า ควรมีการฉีก ตัด ปะ พับ ผู้บริหารร้อยละ 83.12 และครูผู้สอนร้อยละ 98.89 เห็นว่าควรจัดการประดิษฐ์ ผู้บริหารร้อยละ 88.31 และครูผู้สอนร้อยละ 89.67 เห็นว่าควรมีการร้อยลูกปัด ผู้บริหารร้อยละ 83.12 และครูผู้สอนร้อยละ 73.43 เห็นว่าควรมีการจัดศูนย์หรือมุมศิลปะในห้องเรียน

ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมศิลปะให้นักเรียนอนุบาลต่อวัน พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 3.39 และครูผู้สอน ร้อยละ 2.21 เห็นว่า ควรจัดประมาณ 10 นาที ผู้บริหาร ร้อยละ 3.39 และครูผู้สอนร้อยละ 7.01 เห็นว่าจัดประมาณ 15 นาที ผู้บริหารร้อยละ 37.66 และครูผู้สอน ร้อยละ 14.39 เห็นว่าควรจัดประมาณ 20 นาที ผู้บริหาร ร้อยละ 2.60 และครูผู้สอน ร้อยละ 5.17 เห็นว่า ควรจะจัดประมาณ 25 นาที ผู้บริหาร ร้อยละ 51.95 และครูผู้สอนร้อยละ 71.22 เห็นว่า ควรจัดประมาณ 30 นาที

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมพิเศษทางด้านศิลปะที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารร้อยละ 86.82 และครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.24 เห็นว่าควรจะจัดประกวดแข่งขันผลงานทางศิลปะในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 64.94 และครูผู้สอนร้อยละ 68.63 เห็นว่าควรจะจัดกิจกรรมศิลปะผสมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ฟังดนตรีและจินตนาการเป็นภาพวาด และที่น้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 19.48 และครูผู้สอน ร้อยละ 28.04 เห็นว่าควรเปิดสอนพิเศษทางศิลปะ

ในการจัดให้นักเรียนอนุบาลแบ่งกลุ่มเรียนกิจกรรมศิลปะพบว่า ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 84.42 และครูผู้สอนร้อยละ 87.08 ว่าควรจัดกลุ่มละ 5-7 คน รองลงมาคือผู้บริหาร ร้อยละ 11.09 และครูผู้สอนร้อยละ 11.81 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 8-10 คน มีจำนวนน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 1.30 และครูผู้สอนร้อยละ 0.37 เห็นว่าควรจัดกลุ่มละ 21-25 คน



ในด้าน การปรับปรุง การเรียนการสอนศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลพบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่คือร้อยละ 51.95 และครูผู้สอนร้อยละ 62.73 มีความเห็นตรงกันว่าควรให้ความเข้า ใจจิตวิทยาพัฒนาการทางด้านศิลปะที่ให้แก่เด็กทำ รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 59.74 และครูผู้ สอนร้อยละ 67.16 มีความเห็นว่าควรเสริมแรงผลงานของเด็ก และน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อย ละ 42.68 และครูผู้สอนร้อยละ 60.52 เห็นว่าควรปรับปรุงด้านการส่งเสริมให้ทำกิจกรรม ศิลปะที่ไม่ปรากฏในหน่วยการสอนมาเข้ามาเพิ่มขึ้น

ในด้าน วิชาการสอนทางศิลปะของครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 54.93 และครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 53.51 เห็นว่าครูศิลปะควรมีวุฒิปริญญาตรี รอง ลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 29.58 และครูผู้สอนร้อยละ 28.41 เห็นว่าครูศิลปะควรมีวุฒิ บ.กศ.สูงหรือเทียบเท่า

ในด้าน การความรู้ที่ครูศิลปะระดับอนุบาลควรมี พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 84.42 และครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.67 เห็นว่าครูศิลปะควรมีความรู้ด้านอนุบาลศึกษา ครอบคลุมเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 77.92 และครูผู้ สอนร้อยละ 80.44 เห็นว่าครูศิลปะควรมีความรู้ด้านศิลปศึกษา

ในด้าน ความต้องการที่จะได้รับการอบรมสัมมนาทางการสอนกิจกรรมศิลปะสำหรับนัก เรียนอนุบาลพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 92.21 และครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 98.15 ต้องการอบรมสัมมนา ผู้บริหารร้อยละ 7.79 และครูผู้สอน 1.85 มีจำนวนน้อยที่สุดไม่ ต้องการอบรมสัมมนา ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 71.43 ต้องการให้คณะกรรมการการประณม ศึกษาแห่งชาติอบรมสัมมนา ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 71.59 ต้องการให้หน่วยงานที่ ผลิตบุคลากรทางด้านปฐมวัยศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูต่างๆ อบรมสัมมนา รองลงมาคือผู้ บริหารร้อยละ 45.45 ต้องการให้หน่วยงานที่ผลิตบุคลากรทางด้านปฐมวัยศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูสวนดุสิตและ วิทยาลัยครูต่าง ๆ อบรมสัมมนา และครูผู้สอนร้อยละ 69.74 ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการประณมศึกษาแห่งชาติ อบรมสัมมนา

ในด้าน ลักษณะที่ครูระดับอนุบาลที่สามารถจัดสอนศิลปะได้ดีนั้น พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.21 และครูผู้สอนร้อยละ 94.46 เห็นว่าควรมีอารมณ์ดี รองลงมาคือผู้




บริหารร้อยละ 87.01 และครูผู้สอนร้อยละ 92.25 เห็นว่าควรมีความรู้เรื่องจิตวิทยาเด็กเป็น  
 อย่างดี น้อยที่สุดผู้บริหารร้อยละ 14.25 และครูผู้สอนร้อยละ 10.70 เห็นว่ามีบุคลิกเหมาะสม  
 มีความสามารถด้านศิลปะ ใจเย็น และมีพรสวรรค์ทางศิลปะ

ในด้านความสามารถพิเศษของครูอนุบาลที่เกี่ยวกับศิลปะ และจำเป็นต้องมี พบว่าผู้  
 บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 90.91 และครูผู้สอนร้อยละ 92.26 เห็นว่า ครูควรมีความรู้พื้นฐาน  
 ทางศิลปะดีพอสมควร รองลงมาคือผู้บริหารร้อยละ 87.01 และครูผู้สอนร้อยละ 88.19 เห็น  
 ว่าควรถ่ายทอดความรู้ทางศิลปะสำหรับนักเรียนอนุบาลต่อผู้ที่สนใจได้

**ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะระดับอนุบาล**

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 43.68 มีความเห็นว่าเนื่องจากบุคลากรทางด้าน  
 อนุบาลมีจำนวนน้อยมาก และไม่มีความสามารถทางด้านกิจกรรมศิลปะเท่าที่ควร จึงมีความต้อง  
 การให้มีการอบรมสัมมนาการสอนกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อจะเป็นแนวทางที่  
 เหมาะสมต่อไป
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 24.14 มีความเห็นว่า ควรจะจัดให้มีครูสอน  
 กิจกรรมศิลปะระดับชั้นอนุบาลโดยเฉพาะ
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 24.14 มีความเห็นว่าในด้านวัสดุอุปกรณ์ศิลปะควร  
 จัดให้มีพอเพียงด้วย จัดให้มีงบประมาณในการซื้อ เพราะ เป็นวัสดุที่ใช้สิ้นเปลืองหมดไปทุกครั้ง  
 จัดไว้ในห้องเรียนสำหรับใช้ได้ง่าย
4. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 19.54 มีความเห็นว่าควรปรับปรุงแผนการจัด  
 ประสบการณ์ชั้นอนุบาลโดยมีวิธีการสอนกิจกรรมศิลปะไว้ในตารางเรียนประจำวัน
5. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 41.38 มีความเห็นว่า ควรจัดให้มีเอกสารเผยแพร่  
 แพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะในด้านการผลิตสื่อ เทคนิควิธีการสอนอย่างละเอียดสำหรับเด็ก  
 ระดับอนุบาลและควรจัดให้มีวิทยุทัศน์เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะ เพื่อเผยแพร่ให้จริง เรียนอนุบาล  
 ประจำจังหวัดที่เป็นศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา ให้นำมาศึกษาหาความรู้และเผยแพร่  
 ต่อไป

6. ผู้บริหารและครูผู้สอนร้อยละ 10.34 มีความเห็นว่าสถาบันที่ผลิตครูผู้สอนระดับ  
อนุปาล ควรคำนึงถึงความสามารถในการสอนกิจกรรมศิลปะได้ของครูที่จบการศึกษาด้านอนุปาล  
โดยอาจจะให้เรียนเป็นวิชาโท (บังคับ) ทางด้านศิลปะสำหรับเด็กอนุปาลประกอบทั้งสำนักงาน  
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรสอบถามโรงเรียนอนุปาลประจำจังหวัดของแต่ละ  
แห่งว่าต้องการครูสอนเฉพาะด้านอะไรบ้าง ทางโรงเรียนอนุปาลจึงจะมีครูที่เก่งเฉพาะด้าน  
สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสอนกิจกรรมศิลปะใน  
ระดับชั้นอนุปาลให้มากขึ้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจริงเรียน

สภาพห้องเรียนทั่วไป

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของจริงเรียนจำแนกตาม สถานที่ทำกิจกรรมศิลปะ การจัดห้องเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนและสภาพห้องเรียน

| รายการ                                                   | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|----------------------------------------------------------|----------------|--------|
| สถานที่ทำกิจกรรมศิลปะ                                    |                |        |
| ห้องจัดกิจกรรมศิลปะจัดรวมกับห้องเรียน                    | 7              | 87.50  |
| ห้องจัดกิจกรรมศิลปะแยกเฉพาะ                              | 1              | 12.50  |
| การจัดห้องเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน          |                |        |
| จัดป้ายนิเทศ                                             | 6              | 75.00  |
| จัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี เช่น ศูนย์เล่นกับทราย ฯลฯ | 5              | 62.50  |
| จัดมุมศิลปะ                                              | 5              | 62.50  |
| จัดมุมหนังสือเกี่ยวกับศิลปะ                              | 2              | 25.00  |
| จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับงานศิลปะให้พร้อม   | 7              | 87.50  |
| จัดแสดงผลงานศิลปะ                                        | 6              | 75.00  |
| ไม่มีการจัด                                              | 0              | 0.00   |
| สภาพห้องเรียน                                            |                |        |
| สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย                                | 8              | 100.00 |
| ไม่อบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี                               | 7              | 87.50  |
| มีแสงสว่างพอเหมาะ                                        | 4              | 50.00  |
| ปราศจากสิ่งรบกวนจากเสียง ฝุ่น กลิ่น คิว                  | 5              | 62.50  |
| การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย               | 6              | 75.00  |
| จัดป้ายนิเทศน่าสนใจ                                      | 5              | 62.50  |
| แสดงผลงานศิลปะของนักเรียน                                | 7              | 87.50  |

จากตารางที่ 16 แสดงว่า สถานที่ทำกิจกรรมศิลปะส่วนใหญ่จะจัดรวมกับห้องเรียน โดยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับงานศิลปะให้พร้อม รองลงมาคือ การจัดป้ายนิเทศ และจัดแสดงผลงานศิลปะ

สภาพห้องเรียนทั้งหมด (8 โรง) มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่มีปัญหา ด้านแสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสมเพียง 4 โรงเท่านั้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## สภาพการจัดกิจกรรมศิลปะตามแนวการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำนวนตามแนวการจัดกิจกรรมศิลปะ ผู้สอน กิจกรรมศิลปะ วิธีการจัดกิจกรรมศิลปะ บทบาทหน้าที่ของครูศิลปะ พฤติกรรมการสอนของครูพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน บรรยากาศปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ และ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะ

| รายการ                                                                         | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| <b>แนวการจัดกิจกรรมศิลปะ</b>                                                   |                |        |
| แนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ของสำนักงาน<br>คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ  | 5              | 62.50  |
| แผนการจัดประสบการณ์ (แผนการสอน) ของสำนัก<br>งานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ | 7              | 87.50  |
| จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ (แผนการสอน)<br>ขึ้นใช้เอง                             | 1              | 12.50  |
| <b>ผู้สอนกิจกรรมศิลปะ</b>                                                      |                |        |
| ครูประจำชั้น                                                                   | 8              | 100.00 |
| ครูพิเศษ                                                                       | 0              | 0.00   |
| <b>วิธีการจัดกิจกรรมศิลปะ</b>                                                  |                |        |
| ดูตัวอย่างผลงานศิลปะแล้วลงมือปฏิบัติตามแบบ                                     | 5              | 62.50  |
| ให้นักเรียนเลือกทำโดยเสรี (สาธิตวิธีทำตอนแรก ๆ )                               | 7              | 87.50  |
| ครูสาธิตการทำงาน นักเรียนปฏิบัติตาม                                            | 5              | 62.50  |
| ฉายวี ดี โอ เทป เกี่ยวกับศิลปะให้นักเรียนดู                                    | 1              | 12.50  |
| ฉายภาพนิ่งเกี่ยวกับศิลปะให้นักเรียนดู                                          | 1              | 12.50  |
| เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะมาสอนนักเรียน                              | 0              | 0.00   |



## ตารางที่ 17 (ต่อ)

| รายการ                                                      | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|-------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| <b>บทบาทหน้าที่ของครูศิลปะ</b>                              |                |        |
| ให้อิสระแก่เด็กในการทำงาน                                   | 7              | 87.50  |
| ให้แรงจูงใจเพื่อให้เกิดแนวคิดในการสร้างงานศิลปะ             | 6              | 75.00  |
| วางแผนก่อนปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ                               | 5              | 62.50  |
| มีเทคนิคให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ                     | 4              | 50.00  |
| เน้นการรักษาความสะอาดของที่ทำงานของนักเรียน                 | 8              | 100.00 |
| มีการจัดบันทึกความหมายผลงานที่นักเรียนทำ                    | 5              | 62.50  |
| รู้จักแก้ปัญหาเด็กโดยใช้หลักจิตวิทยา                        | 4              | 50.00  |
| จัดกิจกรรมศิลปะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์                      | 6              | 5.00   |
| ติดตามประเมินผลให้คำแนะนำขณะทำกิจกรรมศิลปะ                  | 5              | 62.50  |
| <b>พฤติกรรมการสอนของครู</b>                                 |                |        |
| มีความกระตือรือร้นเป็นกันเองแก่เด็ก                         | 7              | 87.50  |
| มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส                                      | 7              | 87.50  |
| มีความกังวลเหมือนถูกบังคับ                                  | 3              | 37.50  |
| มีกิจกรรมรายชาติ วางตนได้อย่างเหมาะสมกับ<br>โอกาสและสถานที่ | 5              | 62.50  |
| มีประชาธิปไตยอย่างถูกต้องกาลเวลา                            | 5              | 62.50  |
| มีระเบียบวินัยเหมาะสม                                       | 6              | 75.00  |
| มีความเคร่งครัดมากเกินไป                                    | 2              | 25.00  |
| <b>พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน</b>                          |                |        |
| มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน                           | 7              | 87.50  |





ตารางที่ 17 (ต่อ)

| รายการ                                                  | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|---------------------------------------------------------|----------------|--------|
| ทำงานด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส                        | 6              | 75.00  |
| มีกิจกรรมรายภาคี วางตัวได้เหมาะสมกับโอกาส<br>และสถานที่ | 6              | 75.00  |
| ปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน                           | 6              | 75.00  |
| ทำงานร่วมกับเพื่อนได้เป็นอย่างดี                        | 7              | 87.50  |
| สนใจและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย                   | 7              | 87.50  |
| รีบทำงานให้เสร็จเร็ว ๆ จะได้เล่น                        | 4              | 50.00  |
| คุยเล่นเวลาครูอธิบาย                                    | 3              | 37.50  |
| ไม่อยากทำงาน                                            | 0              | 0.00   |
| บรรยากาศปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ                             |                |        |
| นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่ในขอบเขต                  | 7              | 87.50  |
| ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน                    | 6              | 75.00  |
| มีอิสระมากเกินไป                                        | 0              | 0.00   |
| ครูเข้มงวด เคร่งครัดต่อผลงานของนักเรียน                 | 2              | 25.00  |
| เจียบสงบ ถูกบังคับมากเกินไป                             | 2              | 25.00  |
| มีอิสระ ประชาธิปไตยตามข้อตกลงของชั้นเรียน               | 6              | 75.00  |
| วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในกิจกรรมศิลปะ                   |                |        |
| มีเพียงพอให้กับจำนวนนักเรียน                            | 5              | 62.50  |
| มีไม่เพียงพอให้กับจำนวนนักเรียน                         | 3              | 67.50  |
| ขนาดของ เครื่องมือ เหมาะสมกับพัฒนาการของ<br>นักเรียน    | 7              | 87.50  |



## ตารางที่ 17 (ต่อ)

| รายการ                                                 | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|--------------------------------------------------------|----------------|--------|
| ขนาดของเครื่องมือไม่เหมาะสมกับพัฒนาการ<br>ของนักเรียน  | 0              | 0.00   |
| เตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับ<br>กิจกรรมศิลปะ | 6              | 75.00  |

จากตารางที่ 17 แสดงว่า แนวการจัดกิจกรรมศิลปะส่วนใหญ่ (7โรง) ได้จากแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีเพียง 1 โรงเท่านั้นที่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ขึ้นใช้เอง โรงเรียนทั้งหมดที่สังเกตจะให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนกิจกรรมศิลปะ โดยมีวิธีการจัดกิจกรรมศิลปะแบบครูสาธิตวิธีทำตอนต้นแล้วให้นักเรียนเลือกทำโดยเสรีมีเพียง 1 โรงเท่านั้นที่ฉายวีดิทัศน์และภาพนิ่งให้นักเรียนดู

บทบาทหน้าที่ของครูศิลปะทั้งหมดจะ เน้นการรักษาความสะอาดของที่ทำงานของนักเรียนแต่จะให้อิสระในการทำงานแก่นักเรียนมาก

ครูส่วนใหญ่ (7โรง) มีพฤติกรรมการสอนที่เป็นกันเองกับนักเรียน มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีครูส่วนน้อยมีพฤติกรรมการสอนแบบเคร่งครัดมากเกินไป

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สนใจและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้ด้วยดี

บรรยากาศปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ นักเรียนส่วนใหญ่สนุกสนานเพลิดเพลินอยู่ในขอบเขต มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ครูเข้มงวด เคร่งครัดต่อผลงานของนักเรียน

วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในกิจกรรมศิลปะส่วนใหญ่มีขนาดเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนแต่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน



## การวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามการใช้การสังเกตและบันทึกผลงาน  
เปรียบเทียบกับพัฒนาการของนักเรียน ในระดับอนุบาล สังเกตความสวยงามของ  
ภาพและดูความเหมือนจริงของภาพ

| รายการ                                                                      | จำนวน<br>(N=8) | ร้อยละ |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|
| การวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะ                                              |                |        |
| การใช้การสังเกตและบันทึกผลงานเปรียบเทียบกับพัฒนาการของนักเรียนในระดับอนุบาล | 5              | 62.5   |
| สังเกตความสวยงามของภาพ                                                      | 5              | 62.50  |
| ดูความเหมือนจริงของภาพ                                                      | 4              | 50.00  |

จากตารางที่ 18 แสดงว่า การวัดและประเมินผลกิจกรรมศิลปะส่วนใหญ่จะใช้การสังเกตและบันทึกผลงานเปรียบเทียบกับพัฒนาการของนักเรียน และสังเกตความสวยงามของภาพ มีเพียง 4 โรงเรียนเท่านั้นที่ใช้การดูความเหมือนของภาพ

## ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะ

จากการที่ผู้วิจัยไปสังเกตด้วยตนเอง ได้ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพห้องเรียนทั่วไปสถานที่จัดกิจกรรมศิลปะ การจัดห้องเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมศิลปะจัดในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดจึงมีนักเรียนเป็นจำนวนมากในแต่ละชั้นเรียน จำนวนห้องเรียนจึงไม่พอเพียงกับนักเรียนสาเหตุเพราะความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องให้บุตรหลานเรียนโรงเรียนรัฐบาล ส่วนการจัดห้องเรียน



เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนนั้น มีการจัดทำนิเทศติดตามผลงานของนักเรียน บางโรงเรียนจะเลือกติดแต่คนที่ทำผลงานสวยดูดี บางแห่งจะนำผลงานมาติดหมดไม่เลือกของใครทำสวยไม่สวย เป็นการถูกต้องแล้วเพราะเด็กจะได้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ความสะอาดเรียบร้อยของห้องเรียน อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างไม่บอ้าว ห้องเรียนจะอยู่ในระเบียบเพราะหลังจากจัดกิจกรรมศิลปะแล้วจะมีการช่วยกันเก็บกวาด ทำความสะอาดห้องเรียนเพื่อปลูกฝังระเบียบวินัยและความมีน้ำใจให้กับเด็ก

โรงเรียนส่วนใหญ่ที่ไปสังเกตชี้แนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพราะเวลามีการนิเทศติดตามผลจะชี้แนวเดียวกัน อีกสาเหตุหนึ่งคือครูอนุบาลประจำจังหวัดมีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการให้การอบรมครูระดับอนุบาลภายในจังหวัดของตน จึงต้องออกติดตามผลการอบรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมีศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอและจังหวัดเป็นผู้คอยประสานงาน

ครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะทั้งหมดที่ไปสังเกตให้ครูประจำชั้นอนุบาลเป็นผู้สอน วิธีการจัดกิจกรรมศิลปะให้นักเรียนเลือกทำโดยเสรี เน้นการรักษาความสะอาดของที่ทำงานของนักเรียนมากที่สุดเพราะตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนระดับอนุบาล เพื่อพื้นฐานความมีระเบียบวินัย ครูและนักเรียนมีความกระตือรือร้นเป็นกันเองกับเด็กจึงทำบรรยากาศในชั้นเรียนสนุกสนาน เพลินเพลินอยู่ในขอบเขต วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือมีขนาดเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนแต่ไม่เฟื่องพอกับจำนวนนักเรียน เพราะการซื้อวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะใช้สั่งจากร้านค้าในจังหวัดมีเยื่อ หรือราคาเท่าไรไม่คำนึงถึง เพราะง่ายต่อการขนส่ง และผลประโยชน์ที่จะได้จากร้านค้าเมื่อมีการจัดกิจกรรมของโรงเรียน จึงไม่ได้สอบถามความต้องการของครูผู้สอนกิจกรรมศิลปะ